

Ingyenfűzet: A gabonaszizsik kártételéről és a védekezésről

KÖNYVTÁR

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. Üllői-ut 1. szám.
 („Falu” Országos Földművelésügyi Földművelésügyi
Telefon: Automata 875—73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463—08.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bédlés gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 2. szám.

Vasárnap, január 12.

Kiméleti időt a gazdáknak!

Irta: Strausz Gyula gazdálkodó (Tiszafüred).

Ujév körül minden ember, — gazda vagy vállalat — mérleget csinál, mit végzett a múltban és mi a tenni-valója a jövőben. De mivel én a rádió és az ócán repülés idejében élő ember vagyok, hátra nem nézek, mert ez idővesztés, hanem csak előre.

Hivatott vezetőink nagyon jól tudják, hogy mik a mezőgazdaság bajai. A folyamatba tett intézkedések már mutatják is, hogy a bajok orvoslása utban van. Mi, gazdák, máról-holnapra — trianoni és egyéb gazdasági és politikai célzatu gaz törekvések idejében — eldorádót nem is várunk, de nem is várhatunk. De hisszük, hogy az értékesítési, termelési, hitel és egyéb program közeli megvalósítása meghozza a kívánt eredményt.

En falun-tanyán élő ember vagyok. A nép között élek, ismerem bajait és kívánságait is. A folyamatba tett intézkedések mellett — hogy a kívánt cél eléérések — multhatatlanul a legsürgősebben „kiméleti” időre van

szükség. Tudatosan nem használom a *moratorium* szót, mert a magyar gazda fizetni akar, de mivel önhibáján kívül beleesett a mai állapotokba, csak kiméleti időért esedezik. A kiméleti időt bátran kérhetném az egész gazdasádalomra, de nélkülözhetetlen szüksége van erre különösképpen az egész Tiszántúlnak.

A helyzet ugyanis ma az, hogy míg az állam az adóknál, egy pár alturista pénzüzetünk, továbbá néhány jobbnevü pénzüzet és kereskedő adósainak méltányos halasztást ad tartozásainak megfizetésére, addig különösen a gépgyárak, jégbiztosítási intézetek és igen sok kereskedő a legkérlelhetlenebbül hajszolják tehetetlen adósaikat és hajtják őket az anyagi romlásba.

Köztudomásu, hogy a magyar gazda aratás után és azóta mindenét pénzé tette, hogy fojtogató kötelezettségeinek eleget tegyen. A mai hitelélet mellett a csodával határos volna, hogy elkótyavetyélt terményei után újabb

A Jászladány-tanyai Faluszövetség tagjai a szövetség helyisége előtt.

kötelezettséget e pillanatban teljesíteni tudna. (Itt mindjárt meg kell jegyezni, hogy vessük már sutba azt az ostobaságot, hogy adja el földjeinek egy részét és így rendezze kötelezettségeit. Mert ugyan kinek adja el? De meg nem is lehet végéig az egzisztenciák tömeges összeomlása!)

Halaszthatatlanul szükséges tehát a kiméleti idő, mert télviz idején, hitelét nélkül, miből fizessen a gazda? Amikor évekkkel ezelőtt, a nagy beruházási lázban, a gépeket beszerezték magas áron, kölcsöneiket felvették, aratás előtt terményeiket jég ellen biztosították, *senki nem gondolt a mai terményárakra*. Ha már ezek a hitelezők magas és kamatokkal terhelt követelésükből nem is engednek, *de jogos kívánság az, hogy adósaikkal szemben kiméletek legyenek, hiszen a magyar gazdánál követelés még alig-alig veszett el*. Az ideges hajszolás csak fölösleges költségszaporítás, amivel a gazdák nehéz helyzetét csak súlyosbítják.

Hihetetlen dolgok történnék! Ötöd áron elárverezett marhák, bankok által megvett olcsó kiscgazda földek; lefoglalják a nyolcvannal éves matróna alól a kisszéket; a hidegben levő süldőnek lefoglalják az eleségét; a megvásárolt gép viszi a kisházat és földet stb stb. Csak bele kell tekinteni egy vidéki végrehajtó táskájába, ott minden megtalálható

A „Vasárnap Naptárában“ nézegettem a vadászatra vonatkozó tilalmi törvényeket. Ott láttam, hogy még a *vándor-vadlibának is van kiméleti ideje*. Nehezen képzelhető tehát, hogy csak a magyar gazdával szemben ne legyen kimélet. Mayer János miniszter ur megette és meg is fogja tenni a magáét. Kitiünő igazságügyminiszterünkhöz kell fordulni, *tegyen sürgős intézkedést arra, hogy módjában legyen a magyar bíróságoknak megóvni a súlyos helyzetbe került gazdákat attól, hogy egzisztenciája elpusztuljon*. Mennyi gond, mennyi élet és energia lenne így megmentve!

Kik vehetnek részt a magyar-német gazdasági csereakcióban?

A Magyar Gazdaszövetség a német birodalmi agrárintézményekkel ebben az évben is megrendezi a magyar-német gazdasági csereakciót. A csereakció feltételei szerint a magyar ifjak március hó végén indulnak Németországba és szeptember hó végéig maradnak ott. Ezalatt az idő alatt német gazdasági családoknál lesznek elhelyezve, ahol mint családtagok résztvesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és díjazott ellátásban részesülnek. Ottlétiük alatt a német mezőgazdasági intézmények állandó gondozása alatt lesznek és a Magyar Gazdaszövetség képviselője is meglátogatja őket. A magyar gazdasági ifjakat, akik Budapesten gyűlnek össze, a Magyar Gazdaszövetség tisztviselője kíséri Németországba és ugyancsak ő kíséri haza őket. A német gazdasági ifjak márciusban érkeznek hozzánk.

A csereakcióra csak olyan tizenhétévesnél idősebb gazdasági ifjak jelentkezhetnek, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak, a Magyar Gazdaszövetség tagjai és az akció tartamára egy német csereifjunak családtagként való elfogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnek, de a jelentkezőt ajánlani kell a szülő lakóhelyén levő Hangya- vagy Hitelszövetkezet, továbbá a Gazdasági Egyesület vagy Gazdakör vezetőségének és a közönségi előjáróságnak is. A bejelentés alkalmával közlendő a fiú életkora, iskolai végzettsége és a szülői bírtok nagysága. Kivételes esetekben egyesek *csere nélküli helyet is kaphatnak*, rendszerint olyan német családnál, amelynek valamely tagja a csereakció révén már járt Magyarországon. A részvételi díj személyenként háromszáz pengő, mely összegnek a fele a felvétel alkalmával, a másik fele pedig 1930. évi szeptember hó 15-én esedékes.

Azoknak az ifjaknak, akik másodszor vesznek részt a csereakcióban, a részvételi díja *két száz pengő*. A részvételi díjban bennfoglaltatik az oda- és visszautazás Budapesttől, illetőleg Budapestig, valamint a vizumok költsége és ezenkívül a magyar gazdasági ifjak őszel való hazatérése alkalmával rendezendő német tanulmányút utazási és teljes ellátási költsége is. *Jelentkezési határidő 1930 február 15.* Bejelentések a Magyar Gazdaszövetség címére (Budapest, IX., Üllői-ut 25. I. em. 7. sz.) küldendők.

Bejelentések a Magyar Gazdaszövetség címére (Budapest, IX., Üllői-ut 25. I. em. 7. sz.) küldendők.

A kormányzó újévi beszéde.

Újév napján fogadta Horthy Miklós kormányzó a Budapest székeli diplomáciai testület tagjait, akik az új esztendő alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki előtte. A fogadás díszes külsőségek között folyt le. A diplomaták, a kormányzó lakosztályának sarokszalonnájában félkör alakban várták a kormányzó érkezését, aki Walkó Lajos külügyminiszter, Vértessy Sándor kabinetirodai főnök, vitéz Somkuty József tábornok és vitéz Kóós Miklós alezredes szánysereg kíséretében jelent meg. A diplomáciai kar üdvözlését Orsenigo Cesare pápai nuncius tolmácsolta francia nyelven. A pápai nuncius többek közt a következőket mondotta:

— Az elmúlt év folyamán Főméltóságod honfitársainak állandó igyekezete odairányult, hogy Magyarországot mindinkább megismertessék, az elszigeteltségtől megóvják és hogy az országnak a többi államokkal fennálló kötelekeit szorosabbá tegyék. Ezek a nemes törekvések már is jelentékeny eredményekre vezettek, miként azt remélték, sikerült új, értékes baráti kapcsolatokat létesíteni. Szívből kívánom, hogy Főméltóságod szeretett hazája és a többi nemzetek közötti kölcsönös megértés és jóviszony az új évben még inkább megerősödjék.

A kormányzó az üdvözlésre a következő beszéddel válaszolt:

— Apostoli Nuncius Ur! Őszinte hálával fogadom azokat a jókívánásokat, amelyeket Nagyméltóságod az újesztendő első napján a diplomáciai kar tagjai nevében kifejezni szives volt. Különösen jól esett, hogy Nagyméltóságod a hazám iránt érzett rokonszenvéről tanuskodó szavakkal emlékezett meg azokról az erőfeszítésekről, amelyeket a magyar nép évek óta kifejt, oly célból, hogy viszonyát a többi államokhoz megjavítsa.

— A most lezárult év a fáradságos munkának egy új korszakát jelenti. Az ország újjáépítése a viszonyok folytán a nemzetül óriási áldozatokat követelt, amelyek anyagi erőforrásainkat a legteljesebb mértékben kimerítették. Folytatni fogjuk ezt az elszánt békés munkát, hogy türhető jövőt biztosíthassunk magunknak. A magyar nép reméli, hogy e célra irányuló törekvései meg fognak könnyíttetni azáltal, hogy a nemzetek mindjobban felismerik kölcsönös érdekeik igazságos és méltányos módon való összeegyeztetésének szükségét.

— Az európai államokban, kivált a gazdasági téren fennálló súlyos helyzet nem engedi meg, hogy ezek az államok egymásnak ártani akarjanak; ez mindenütt fokozódó elszegényedésre, sokhelyt általános nyomorra vezetne, a nyomor pedig a társadalmi bajok melegágya. Az európai államoknak is fel kell ismerniök, hogy *mindnyájan egymás segítségére vagyunk utalva* és ennélfogva létünk érdekében elsősorban az együttműködés kérdésével kell foglalkozni.

— Bizom benne, hogy a nyugati civilizáció szellemének lesz annyi ereje, hogy a követendő helyes utat megtalálja és így a világ képének jövő kialakulását még szerencsésen befolyásolhassa.

— Melegen köszönöm mégegyszer Nagyméltóságodnak a jókívánásokat, amelyeket tolmácsolni szives volt és a magam részéről is örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Önöknek uraim szerencsekívánataimat kifejezzem, kérve, hogy azokat uralkodóknak és államfőiknek is tolmácsolják.

A kormányzót az újév első napján igen sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. A délelőtt folyamán fogadta Bethlen István gróf miniszterelnököt, aki a kormány, Wlassics Gyula bárót, a felsőház elnökét, aki a felsőház és Almásy Lászlót, aki a képviselőház jókívánásait tolmácsolta. Később megjelent a kormányzónál Gömbös Gyula honvédelmi miniszter és vitéz Jánky Kocsárd lovassági tábornok, akik a honvédség nevében üdvözlőket őt, majd Ripka Ferenc főpolgármester és Sipőcz Jenő polgármester vezettek nagyobb küldöttséget a főváros nevében a kormányzó elé. A Vitézi Rend jókívánásait vitéz Hellebront Antal tábornok tolmácsolta, míg a levették üdvözlését Mátyás Sándor nyugalmazott altábornagy adta át. A református egyház nevében Ravasz László püspök, valamint Németh Károly főgondnok fejezték ki jókívánásukat.

„A magyar kérdés megoldása nélkül lehetetlen Európa függő kérdéseit nyugvópontra hozni,” mondotta Vass József népjóléti miniszter az ujságíróknak.

A magyar ujságíróintézmények küldöttsége Szilveszternapján tisztelettel Vass József dr. népjóléti miniszternél, hogy az ujságírók üdvözlését tolmácsolja. Az újévi kívánságokra Vass József dr. népjóléti miniszter hatalmas beszédben válaszolt, amelyben nemcsak megköszönte a jókívánságokat, hanem egyúttal a magyarságot most legjobban érdeklő kérdéseket is megvilágította.

— A mult esztendő és az a tiz esztendő — mondotta a miniszter, — amelyen keresztül mentünk, a váraozások és vágyakozások ideje volt. Az elmult esztendőktől nincs okunk sajnálkozással elválni, de okunk van arra, hogy az új esztendőt örömmel köszöntsük. A magyar kérdés nincs többé abban az állapotban, mint volt évekkal azelőtt, erőszakkal begyömösölve a trianoni határok közé. A világ közfigyelme mindig fokozódó mértékben fordul a csonkországi területe felé. Nem azért, mintha tulságosan szeretnének bennünket, hanem azért, mert látják, hogy a magyar kérdés kielégítő megoldása nélkül lehetetlen Európa függő kérdéseit nyugvópontra hozni és megoldani. És ez annyit jelent, hogy ez a kérdés nem fog sokáig ebben a megoldatlanságban maradni.

— De van még egy másik jelenség is, ami reményességünk valóságát tünteti fel és ez a gazdasági kérdés. Kétségkívül Magyarország olyan gazdasági mélypont helyzetben van, ami példátlanul mondható. A mi gazdasági kálváriajárásunk többé azonban nem a mi dolgunk, hanem Európa dolga, mert azt az elzárkózási politikát, amelyet minden állam próbál meghonosítani, a vi-

lág legelső szellemei nézik nagy aggodalommal és összeülnék, hogy a megoldás módját megtárgyalják. A gazdasági élet törvényei végre oly módon fognak érvényesülni, hogy hatásuk ránk nézve is előnyös lesz. Meg fogják ugyanis érteni, hogy tulajdonképpen nem a nemzet hibás abban, hogy rongyos, hanem hibásak valamennyien, azok, akik ilyen gazdasági helyzetet teremtettek Európában.

— A nagy vágyakozások idejét éljük és azoktól, akik a nemzet élén vannak, azt várják, hogy adják meg a nemzet irányát. Hoga felhője van most a magyar nemzet felett, ez a felhő azonban eloszlik s helyette feltétlenül jön valami világosság.

— Demokráciát sürgetnek tőlünk. Én demokráciát kérek először a nemzet részére nemzetközi viszonylatban, mert nincs demokrácia ott, ahol tiz évvel a háboru után még mindig győző és legyőzött módjára viselkednek a nemzetek képviselői.

— A sajtó — fejezte be beszédét a miniszter — mint a lámpás, nem tehet arról, hogy kód borítja a nemzet közéletét. A sajtónak, mint lámpásnak akkor is kell világítania. A ködnek kárai miatt senki se tegye a lámpát felelőssé, hanem legyen hálás a lámpás iránt, amely legalább elgázítja az előre igyekvőket.

A miniszter szavait lelkes éljenzéssel fogadták az ujságírók.

Eladósodás szempontjából a legsúlyosabb helyzetben az ötven holdnál aluli kisbirtokok vannak.

A statisztika megdöbbenő adatai a kiszagzák százalmas vergődéséről.

A Statisztikai Hivatal munkakörébe iktatta a magyar földvagyon terhelre vonatkozó adatok rendszeres gyűjtését, feldolgozását és közzétételét. A legújabb adatok, amelyek az 1928-as év végleges eredményeit és az 1929 júniusi helyzeti ideiglenes adatait is magukban foglalják, Konkoly-Thege dr. feldolgozásában most kerültek nyilvánosságra.

Az adatok szerint a földbirtokra bekebelezett teher 1928 végén 1.160.5 millió pengőt tett és 1929 első felében 233.8 millió pengő új bekebelezéssel szaporodott. De töröltek is ezalatt az idő alatt 60.6 millió pengőt úgy, hogy a terhek tényleges növekedése csak 173.1 millió pengő, amely összeggel a bekebelezett terhek a mult év közepén elérték az 1.333.6 millió pengőt. Ha a mult év első felének teherszaporulatát szembeállítjuk 1928 második felének azonos adataival, kiderül, hogy a teherszaporodás tempója nem csökkent.

Az egy hold szántóföldre eső teher legnagyobb volt Békés megyében, ahol elérte a 195 pengőt és a legkisebb volt Szatmár—Ugocsa és Bereg egyesített vármegyékben, ahol csak 70 pengőt tett.

Az 1928-as évvégi bekebelezett terhek most már végleges adatait érdemes abból a szempontból megvizsgálni, miként alakul a földteher birtoknagyság-csoportok és hogyan oszlik meg jogcímek szerint, végül, hogy mit jelent a kamatteher. Ezekre a kérdésekre a tanulmány a következő megvilágítással felel:

A terhek megoszlása azt mutatja, hogy a legkevesebb megterhelt földbirtok úgy szám, mint terület szerint a kisbirtokok, a legtöbb pedig a nagybirtokok sorában található, s hogy a magyar földbirtokoknak általában számszerint mintegy negyedrésze, terület szerint pedig körülbelül egyharmad része van megterhelve.

A terhek keletkezési időpontja szerint a magyar földbirtokok eladósodása 1926-ban kezdődött. Birtoknagyság-csoportok szerint a bekebelezett terheknek legnagyobb hányada a kisbirtokokra (63.2 százalék), s azok sorából is elsősorban az 50 kat. holdnál kisebb kisbirtokokra esett (58.4 százalék). A beke-

A Jászladány-tanyai Faluszövetség vezetősége.

Első sor, balról jobbra: Sziráki János könyvtáros, Bossányi István alelnök, Horváth Elemér elnök, Sándor József titkár, Rigó István alelnök, Muhi István alelnök, Major Antal alelnök.

Ifj. Nyerges Mihály csanádpalotai földmives,

egyike azoknak az előfizetőinknek, akik lapunk fennállása óta táborunk tagjai.

lezett terheknek ez a hányada mintegy 30 százalékkal nagyobb, mint a kisbirtokok területének az országos területhez viszonyított arányszáma. Éppen így a földbirtokok egy kat. holdjára eső átlagos teherre vonatkozó adatok is azt mutatják, hogy minél nagyobb a földbirtok, annál kevesebb az átlagos teher, s hogy az összes 50 kat. holdnál kisebb kisbirtokokra eső átlagos teher közel kétszerese az összes nagybirtokok átlagos terhének. Vagyis hogy az 50 kat. holdnál kisebb kisbirtokokra nemcsak összegszerűen, hanem viszonylagosan is a legtöbb teher esik.

A megterhelés mértékére nézve az adatok arról tájékoztatnak, hogy a jelzőlogilag megterhelt földbirtokoknál az egy kat. holdra eső teher annál nagyobb, minél kisebb a földbirtok. A megterhelt 50 kat. holdnál kisebb kisgazdaságok kat. holdankinti terheit a többi rendelkezésre álló adat alapján becslésszerűen pótolva, nagy általánosságban a megterhelt földbirtokok minden kat. holdjára több, mint 200 P teher esik, az 50 kat. holdnál kisebb kisbirtokokra eső teher ellenben kat. holdankint már a 400 P-t is nagyon megközelíti. Ezek az adatok arról beszélnek, hogy a megterhelt kisbirtokok eladósodottsága a legsúlyosabb.

A földbirtokok jellege szerint a szabadforgalmu birtokok megterhelése súlyosabb, mint a korlátozott forgalmu földbirtokoké. A korlátozott forgalmu földbirtokok közül a legtöbb teher a róm. kat. egyházi, a hitbizományi, a községi és a részvénytársasági birtokokra esik.

A jogcím szerint megkülönböztetett terheknek legnagyobb hányada nem törlesztéses kölcsön (51.4 százalék) és törlesztéses kölcsön (21.2 százalék), a kamat és költségbiztosíték a terheknek már csak 9.7 százaléka, míg a többi teher egyenként legfeljebb csak a 3 százalékot éri el. A nagyobb földbirtokok több törlesztési kölcsönrel, a kisebbek pedig több nem törlesztéses kölcsönrel vannak terhelve. Az összes tehernek 36.6 százaléka 50 kat. holdnál kisebb kisbirtokokra nehezedő nem törlesztéses kölcsön. Ez az arányszám egymagában teljes egészében megritáztatja az 50 kat. holdnál kisebb kisbirtokok súlyos helyzetét.

Ezeket a megállapításokat megerősítik az évenként fizetendő kamatra vonatkozó adatok is. A kamatoknak különböző nagysága is arra mutat, hogy a kisebb birtokok terhei súlyosabbak. A terheknek súlyossága még inkább kitűnik, ha a kamatok évi összege birtoknagyságcsoportok szerint egy kat. holdra vonatkoztatva állapítjuk meg. Ezek szerint a törlesztéses kölcsönre fizetett törlesztés és az összes terhek kamata birtoknagyságcsoportok szerint minden megterhelt kat. hold

után 30.0, 21.7, 17.9, illetőleg 10.1 pengőre tehető. Vagyis a kamatok és a törlesztéses kölcsönök amortizációjának kat. holdankinti összege a megterhelt 50 kat. holdnál kisebb kisbirtokoknál a legnagyobb s háromszorosa nagyobb, mint a nagybirtokoknál. Ha ez adatokkal kiegészítésképpen még a törlesztéses kölcsönök kivételével a megterhelt földbirtokok összes többi terhének egy kat. holdra eső összegét is szembeállítjuk, amely birtoknagyságcsoportok szerint kat. holdankint 360, 223, 159, illetőleg 75 pengőre tehető, csakis a megterhelt kisbirtokoknak s ezek sorából különösen a megterhelt 50 kat. holdnál kisebb birtokoknak súlyos helyzetéről lehet szólni.

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás előkészületei.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által immár közel fél évszázadon át minden év tavaszán Budapesten rendezni szokott tenyészállatvásárok sorában 1930 március 20—25. napjain a XXXIX. tenyészállatkiállítás és vásár megtartására kerül a sor, amelyet az egyesület ismét országos mezőgazdasági kiállítás és vásár keretében fog megrendezni.

A kiállítás rendezőbizottsága még szeptember hónap megkezdette működését és azóta esendben, de annál nagyobb alaposítással folyik a kiállítás előkészítésének és szervezésének munkája, mert ehhez a kiállítás széles keretei és sokoldalúsága mellett most már hosszú időre van szükség. A rendezőbizottságnak sikerült már a figyelembe jövő államokban a kiállítás látogatói részére utazási kedvezményeket szerezni, valamint a vizumalküli beutazásnak és a vizum utólagos kedvezményes megszerzésének engedélyezését is biztosítani. A magyar vasutak természetesen ez alkalommal is megadják a szokásos feláru utazás kedvezményét.

Az előkészítési munkák során szerzett tapasztalatok szerint a nehéz gazdasági viszonyok ellenére biztos kiállítás van a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás teljes sikerére és legalább a már elért keretek fenntartására. A jelenlegi helyzetben a rendezőség nem is tervezi a keretek nagyobb szabású kibővítését, hanem a fősúlyt az eddig már felöltött kiállítási csoportoknak minél gazdagabb és értékesebb tartalommal és anyaggal való megtöltésére, az oktató és propagatív hatás elmozdítására veti, hogy a kiállítást látogató nagy gazdaságos minél több hasznos utmutatást szerezhessenek, különösen a termelés minőségének javítására és az eredmények fokozására.

A március hó 20—25. napjain rendezendő budapesti országos mezőgazdasági kiállítás gerince ismét a tenyészállatkiállítás marad, amelyben ismét a legjelesebb tenyésztők fognak szerepelni gondosan kiválogatott csoportokkal. A vidéken tartott törzskönyvelési bírálatok során a rendezőség tagjainak alkalma volt több tenyészetben megtekinteni a kiállításra tartogatott és előkészített állatokat, amelyek fajtaiknak valóban értékes képviselői lesznek. Így az 1930. évi kiállítás előreláthatólag a magyar állattenyésztés további fejlődéséről és színvonalának újabb növekedéséről fog tanubizonyoságot tenni. A szarvasmarhák, sertések, juhok és baromfiak már régóta megszokott csoportjain kívül az új löstálló felhasználásával természetesen a lovak ismét szerepelni fognak és a kiállítás kiegészítésképpen a rendezőbizottság gondoskodik különböző érdekes lovasmutatványok és szép fogatok bemutatásáról is, ami ki fogja egészíteni a díjazott állatok elővezetését.

Hasonló értékes anyag bemutatására van kiállítás a többi kiállítási csoportokban is, így különösen nemesített vetőmagvakból, különféle terményekből, tejtermékekből, élelmiszerekből, háziipari cikkekkel stb. Nagyarányu fejlődést ígér ez évben a szőlő- és borszőlőgazdasági kiállítás. Csaknem biztosítottak lehet már tekinteni a halászlé csoportot is, amely ez alkalommal először fog szerepelni egy újonnan építendő pavilonban. Az állami mezőgazdasági kísérletügyi és szakoktatói intézetek természetesen ismét bemutatják értékes oktató gyűjteményeik egy-egy gondosan összeállított részét. A mezőgazdasági gép- és eszközkészítés keretei a jelek szerint még az eddigi hatalmas területet is meg fogják haladni.

A rendezőbizottság az ismert címekre szétküldötte már a bejelentési lapokat a kiállítási szabályzattal együtt. A tenyészállatok bejelentési határideje január hó 15-ike, hogy a nagyszámú anyag elhelyezéséről és beosztásáról idejében gondoskodni lehessen. A többi kiállítási csoportban pedig február 1-ig fogadják el a bejelentéseket a rendezőség (Budapest, IX., Köztelek-utca 8), amely bármely kérdésben készséggel ad felvilágosítást és kívánatra megküldi a bejelentőlapokat.

Ki a falvakból a nyomorúság és hiszékenységek vámszedőivel!

Százhusz pengőt és perköltségeket követelnek egy szegénysorsu gazdától a — nem folyósított kölcsönért.

Előttünk fekszik a bírósági végzés. Aki kapta, szegény, földhözragadt falusi ember. Akitől kapta, az egy budapesti pénzkölcsönző vállalat, amely ügyesen megszerkesztett s bonyodalmas körlevelével kölcsön helyett pert akasztott a nyakába. Ez a végzés csak egy a sok ezer közül. Naponta jönnek szerkesztőségünkbe a kétségbeesett emberek levelei, amelyben segítséget kérnek tőlünk.

A története mindegyiknek egyforma. Kellett a pénz adóra, orvosra, patikára, gyerekekre, temetésre, adósságtörlesztésre s mivel nem igen tudtak hozzájutni, hát ott vettek, ahol ígérték. A magyar falunak ezt a nagy pénztelenségét, szegénységét, koldusságát használták ki azok, akik olcsó pénzt ígérő reklámcéduláik egész tengerével árasztották el a falvakat; mert tudták, hogy sokan vannak a pénzkölcsönt keresők.

Sokat reméltek ettől az olcsó kölcsöntől az ország falvaiban az emberek, mert úgy jött, mint a kisértő, szép, mázos szavakkal. S az adósságokban fuldokló falu népe úgy kapott rajta, mint a hal a horogra. Be is kapta a horgot, de úgy, hogy megakadt a torkán. Mert a kölcsönt legtöbbje nem kapta meg, ellenben a nyakába szakadt egy pör, azért, mert *aláírt egy megbízólevelet, amelynek tartalmával talán nem is volt tisztában.*

Az a sok száz kisember most ijedt képpel nézi ezt a váratlan csapást s ököbe szorított kézzel kérdezi, hát még ez is lehetséges ebben az országban?

Amikor leveleiket olvassuk, megáll kezünkben a toll. Ugy érezzük magunkat, mint Krisztus, amikor a pénzváltó kufárokat kiverte az Isten templomából.

Lángostort szeretnénk fenni s az igazság erejével végigsöpörni a magyar falusi szegénység s hiszékenység vámszedői között, akik félrerugva mindent, ami a tisztességes üzlet fogalmát kimeríti, agyafurt körlevelekkel még azt a kis rozzant viskót, agyonterhelt földet is el akarják doboltatni népünk feje fölé, ami megmaradt.

Mert szerintünk a nemzet ellen való bünt követ el az, aki a falusi nép mai szörnyű helyzetét kihasználja. Nem elég, hogy a bajok tengere a falu, nem elég, hogy étlen, ruhátlan lett a falu szegénysége, nem elég, hogy még a jómóduak is csak úgy tudják megállni helyüket, ha eladogatják földjeiket, egyiket a másik után. Nem elég, hogy a betegség pusztítja népet, nyomja a sok adó, hanem ráadásul még az ilyen lelketlen vállalatok is keserítik nehéz sorsát.

Ez a mi szegény emberünk nem kapott kölcsönt a banktól, s mégis beperelték 120 pengő költségért; ráadásul még megvizasztalják azzal, hogy „sziveskedjék a tárgyalási nap előtt irodánkban felkeresni bennünket a békés megegyezés érdekében.”

Hát mit gondolnak ezek az urak, hogy a magyar falu szegénységének s gazdáinak van pénze a Pestre való utazgatásra, akkor, amikor otthon talán fütetlen szobában, főtt krumpli mellett tengeti életét? Csalódnak, mert a falvakban nem csak utazásra nincs már pénz, hanem egy pengőért is tiz házhoz mennek, amíg kölcsönbe kapják. Jogilag, az előttünk fekvő végzés szerint, talán igaza lehet a „bankház”-nak, mert a megbízólevél kivonatos másolata szerint:

„a 60 pengő jutalék, munkadíj és a 60 pengő átalány teljes összege válik esedékessé, amikor én (a kölcsönt kérő) a kölcsön megszavazását mulasztásommal megakadályozom. Ha a kölcsöntől bármely oknál fogva elállnék, vagy annak megszavazásához, avagy folyósításához

szükséges adatokat, iratokat, aláírásokat, vagy az Önök által szükségesnek látott okmányokat felhívásukra három nap alatt rendelkezésükre nem bocsátanám, úgy a kikötött jutalék és munkadíj teljes összege illeti meg Önöket.”

Szösz szerint leírtuk ezt a szöveget, ahol a kutya van eltemetve.

Ismételnem hangsúlyozzuk, hogy jogilag megállja a helyét, de emberi tisztesség szempontjából nem. Mert aki ismeri a mi falusi népünket, az nagyon jól tudja, hogy egy pénzkölcsön felvételéhez szükséges telekkönyvi s egyéb okmányok megszerzéséhez nem három nap, de három hét sem elégséges neki... Amikor a megbízó levelet a hangos reklámcédula alapján aláírja, akkor már megvan pecsételve a sorsa a magyarnak. A „bankház” egy darabig vár, azután felszólítja, hogy három nap alatt terjessze be az okmányok egész halmazát.

A falusi magyar megkapja a levelet. Szalad fűhöz-fához, közben elmúlik a kitűzött három nap. Ha megszerzi az okmányokat, akkor is várhat még a pénzre. Az ilyen azonban ezerből alig kettő. Ha nem, akkor megírja, hogy halasztást kér. A „bankház” csak ezt várja. Azután rögtön lecsap a magyarra: „Sajnos, nincs módunkban a kölcsönt folyósítani, költségek fejében azonban fizessen 120 pengőt.”

Igy falfák fel a sok ezer falusi embert ezzel a nagy raffineriával megszerkesztett pénzt ígérő répcédulák.

Kölcsönt vár s pert kap érte a falu népe...

A napokban lesz a tárgyalás ebben az ügyben. Megvárjuk. Meghallgatjuk. De azután irtalmatlanul kiírjuk a nevüket, hogy vigyázzanak a magyar falvakban. S ha jelentkeznek céduláikkal, úgy bánjanak el velük, mint a juhász a farkassal.

Fogjon a falu népe is egy jó furkósbót s verje ki azokat, akik nagy nyomorúságainak közepette tudatlanságot saját javukra használják ki.

A törvény, az igazság szava, pedig sujtson le rájuk s bélyegezze meg az ország színe előtt a magyar nép rosszlelkű vámszedőit.

Kanizsai Lajos.

Megjelent

MÉSZÖLY JENŐ

nyugalmozott ezredes

SZIBÉRIA

A NAGY TEMETŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifoglyok kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet, a szibériai ételet, az orosz forradalmak rémségeit, Rasputin szereplését a cári család véres tragédiáját, a Koleszák ellenforradalmat s a csehek példátlan kegyetlenségét írja le.

**A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRA
P 3.—, portóköltés 50 fillér.**

Megrendelhető a Vasárnap könyvosztályánál.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter előadása a rádióban.

Mayer János földmivvelési miniszter újévkor a mezőgazdasági rádió-előadásoroztatban előadást tartott. Többek között ezeket mondotta:

— Önfeláldozó, kemény munkában töltött nehéz esztendőből bucsuzik a magyar gazdatisadalmom. De úgy látom, hogy fölfelé ivel most már a magyar sors. A siker azon fordul, hogy ellenállóképeseink legyünk a sors csapásaival szemben és hogy ismerjük a tudomány, valamint a tapasztalás eredményeit. A mai viszonyok között, a most dúló gazdasági versenyben, csak az a gazda tudja a helyét megállni, csak az tud boldogulni, aki tetőtől-talpig szakember. Részemről mindent elkövetek, hogy a gazdák a szükséges szakismeretek megszerzésére alkalmat találjanak.

— Különösen a kisgazdatisadalmom szakismereteinek fejlesztését viselem szívemen, mert ez szorult ebben a tekintetben leginkább támogatásra. Ezért a legutóbbi időben az alsófokú mezőgazdasági szakiskoláknak és időszaki tanfolyamoknak egész sorát létesítettem. Hogy pedig minden tanulnivaló gazda könnyűszerrel, kényelmesen, akár a saját otthonában is kielégíthesse a tudás-szomját, a mezőgazdasági szakoktatás szolgálatába állítottam a modern kor csodálatos vívmányát: a rádiót is.

— Most, amikor a rádiós gazdasági előadások rendezése harmadik évébe lép, azt üzenem a magyar faluba, a magyar tanyák világába, hogy együttérző lélekkel s éberem állók őrít a magyar gazdák érdekei mellett. Arra kérem a gazdatisadalmat, hogy saját jól felfogott érdekében, de a nagy közös cél: nemzetünk megerősödésének javára is csüggedetlen bizalommal, szilárd hittel dolgozzanak továbbra is és ragadjanak meg minden jó alkalmat ismereteik fejlesztésére. A tudás haszna az egyetlen, amit semmiféle hatalom, vagy szerencsétlenség el nem ragadhat tőlünk. Az 1930. évtől kezdve minden hónap első előadási napján az illető hónap gazdasági teendőire vonatkozó és mindig az adott viszonyoknak megfelelő gazdasági utmutatásokat fog a rádió továbbítani és ezen az uton gazdasági szakkérdésekben minden érdeklődő felvilágosítást kaphat.

Zajtalan kerékpár.

Egy fiatal berlini mérnök hármass rendszerű kipuffogókészüléket szerelt fel motorkerékpárjára, melynek segítségével a gáz teljesen hangtalanul oszlik el a levegőben. Az új találmány valóban áldást jelent mindnyájunk számára, hiszen a motorkerékpár lármajánál idegyilkosabb valamit el sem lehet képzelni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A miniszterelnök Hágába utazott.

Bethlen István gróf miniszterelnök január hó 2-án reggel 7 óra 5 perckor a nyugati pályaudvarról az Orient Expresszel Hágába utazott. A miniszterelnökkel együtt utazott Walkó Lajos külügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Korányi Frigyes báró, Gajzágó László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter és Kassay-Farkas Béla miniszteri osztálytanácsos, a miniszterelnök titkára. Együtt utazott a delegációval Hevesy Pál miniszterterezidens is, aki a Népszövetség mellett képviseli a kormányt.

A pályaudvaron a miniszterelnök bucsuztatására megjelent Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, Hlatky Endre dr., a miniszterelnök titkára, Szabóky Alajos pénzügyi államtitkár, Bentinek gróf holland ügyvivő, Máriaassy Zoltán követségi titkár, külügyi kabinetfőnök és Szegedy-Maszák Aladár, a külügyminiszter titkára.

A miniszterelnököt és a külügyminisztert távollétük alatt Vass József népjóléti miniszter, a pénzügyminisztert pedig Bud János kereskedelmi miniszter helyettesíti.

A „fecske-rendszer“ ellenőrzésére kormánybiztos megy Dél-Amerikába.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter — mint ismeretes, — próbaképpen Dél-Amerikába mezőgazdasági munkásokat küldött, akik a késő őszi és téli időben ott munkaalkalomhoz jutnak. Ezek a fecske-rendszerrel kitutáz munkások tavasszal visszatérnek és az itthon meginduló mezőgazdasági munkában veszik ki a részüket. Ilyen módon reméli a miniszter, hogy a munka nélkül levő föld- és mezőgazdasági munkások száma a legválságosabb téli hónapokban csökkenni fog. A földmivvelési minisztérium gondoskodni kíván a Dél-Amerikába küldött munkások elhelyezkedésének, valamint a fecske-rendszer bevalásának az ellenőrzéséről s ezért kormánybiztost küld ki Argentínába. A napokban indult utnak ilyen megbízással Bakonyi Pál dr., földmivvelésügyi miniszteri tanácsos. A kormány közvetlen tapasztalatból akarja megismerni az ottani viszonyokat, hogy a magyar munkások kivándorlási mozgalmának irányt szabhasson és a kivándoroltak további sorsát kézben tarthassa. Itt említjük meg, hogy a kivándorlókat védő iroda újra figyelemfelhívással fordul a Dél-Amerikába kíváncsókhoz és óvja őket a reménytelen próbálkozásoktól. Olyanoknak, akiket Dél-Amerika valamelyik államában senki sem vár, a kivándorlás nagyon is kockázatos és ezért azt ajánlja, hogy csak azok vándoroljanak ki, akiknek künn jó ismerőseik, rokonaik vannak.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A hágai jóvátételi értekezlet.

A Hágában egybehívott nagyfontosságú jóvátételi konferencia január hó 3-án megkezdődött. Az első napon természetesen még csak formális megnyitóiülés volt, melyet megelőzően a konferenciát összehívó hat nagyhatalom megállapodott abban, hogy két főbizottságot alakítsanak s ezek egyikének osztják ki a német vonatkozású jóvátételi kérdéseket, másikának pedig a keleti jóvátétel nem kevésbé kényes kérdésanyagát. E második jóvátételi konferenciának a sulya nem is annyira a nyílt ülésekre, mint inkább a közvetlen bizalmas tanácskozásokra esik, mert utóbbiakon fognak az egyes kérdések tisztázódni, s az elhatározások

meghozatni. Az értekezleten tizenkilenc határolom képviselteti magát.

A magyar delegáció — élén Bethlen István gróf miniszterelnökkel — jan. hó 3-án délelőtt 11 órakor érkezett meg Hágába. A magyar delegátusokat a pályaudvaron Török Béla hágai magyar követ fogadta. Azokra a szállodákra, amelyekben a magyar delegátusok laknak, magyar lobogót tűztek ki.

A konferencia második napján — január hó 4-én — a bennünket elsősorban érdeklő keleti jóvátételi bizottság teljes ülést tartott, amelyen a három legyőzött állam: Ausztria, Bulgária és Magyarország kiküldöttjei vettek részt. Ezen az ülésen elhatározták, hogy legelsőbb az osztrák, majd a bolgár jóvátétel dolgát veszik elő s legvégül a magyar jóvátétel kérdését tárgyalják.

Az osztrák jóvátétellel szemben a bizottság úgy határozott, hogy Ausztria tárgyaljon közvetlenül az érdekelt kisantánt-államokkal és Olaszországgal.

E tárgyalások megtörténte után az osztrák delegáció vezetője, Schöber kancellár, január hó 6-án megjelent a bizottság előtt és bejelentette, hogy Ausztria nem tud és nem fog fizetni. A kancellár érvei előtt meghajolt a bizottság, hajlandó is volna engedni Ausztria jóvátételi kötelezettségeit, de Románia képviselője, Titulescu, kijelentette, hogy ehhez a határozathoz csak akkor járulhatna hozzá, ha előbb megegyeznék Magyarországgal.

Január hó 7-én került sor a bolgár tárgyalásokra. Ezeknek eredményét — most, amikor e sorokat írjuk — még nem ismerjük. A bolgárok után kerül sor reánk.

Bethlen István gróf miniszterelnök január hó 5-én több, mint egy óras tanácskozást folytatott Tardieu francia miniszterelnökkel és Briand külügyminiszterrel, január hó 6-án délelőtt Jasar belga miniszterelnökkel tárgyalt, este pedig Snowden angol pénzügyminiszterrel folytatott hosszú megbeszélést. A magyar küldöttség többi tagja is állandó érintkezésben van a külföldi delegátusokkal. Bethlen István gróf személyét rendkívül nagy érdeklődés övezi és igen nagy tekintélynek örvend.

Az olasz trónörökös esküvője.

Umberto trónörökös és Mária José belga hercegnő esküvőjére Róma utcai ünnepi díszet öltöttek. A központi pályaudvarral szemben, ahová a belga uralkodópár és a többi előkelőség érkezett, diadalkaput állítottak fel, amelynek oszlopait a savoyai-kereszt és a brabant-liliom díszítik.

A belga királyi pár január 5-én délelőtt tíz órakor érkezett Rómába a királyi hercegek és Mária hercegnő kíséretében. Az olasz uralkodópár és a piemonti herceg január 6-án délután négy órakor fogadta a szenátus, a kamara és a fasiszta nagytanács hódoló küldöttségeit. Este 9 óra 30 perckor ünnepes fogadóestét tartottak a Quirinalon, a diplomáciai testület részvételével. Másnap január 7-én, délután 2 órakor Olaszország és a kolóniák lakosainak festői felvonulását tartották meg. Január 8-án, reggel 10 órakor volt az esküvői szertartás a Pál-kápolnában. A következő napon zajlott le a katonai díszszemle, a hadsereg valamennyi fegyvernemének részvételével. Este 9 órakor ünnepiesen kivilágították a Quirinal-teret, ahol nagy tűzijáték volt. Az ezt követő napon délelőtt 10 órakor az iskolák ifjúsága énekhangversenyt adott a trónörökös pár tiszteletére; délután 2 órakor pedig díszmenetben vonultak el Olaszország valamennyi tartományi hatóságának képviselői az uralkodópár és a hercegek előtt, végül este diszjeladás volt a királyi Operaházban.

Horthy Miklós kormányzó négyesfogatot ajándékozott az olasz trónörökösnek.

Umberto trónörökös január 4-én ünnepes audiencián fogadta Hóry András quirinali magyar királyi kö-

Német földmivesek menekülése Szovjet-Oroszországból.

Hirt adtunk róla, hogy német származású földmives-telepések elhagyták Oroszországot, a kommunisták ugyanis megfosztották őket földjeiktől. A német társadalom gyűjtést indított hazahozataluk költségeire és a földmivesek már haza is tértek.

Képeink az első menekült-csoport érkezését ábrázolja.

vetet, aki ez alkalommal adta át a trónörökösnek Horthy Miklós kormányzó ajándékát, a magyar négyes fogatot. Az utvonalon, melyen a gyönyörű fogat és a követ magyar zászlós autója, a sofförje mellett huszárral, elhaladt, a tömeg lelkes ovációt rendezett. A palotában Clerici tábornok üdvözölte Hóry követet, aki a gárda előtt elhaladva, a trónörökös fogadótermébe lépett és a királyi herceg előtt tolmácsolta Magyarország kormányzójának, a magyar nemzet és a magyar kormány szerencsekívánatait. Beszédében kiemelte, hogy az öröm a két nemzet között közös. *Az olasz nemzet nagy ünnepe a magyar nemzet ünnepe is és a lelkekben jelentkező őszinte érzések egész melegevel fordult a magyar nemzet a nagy savoyai tradíciókat képviselő trónörökös felé.*

A trónörökös rendkívül közvetlen szavakban mondott köszönetet a kormányzónak, kijelentve, hogy örömmel tölti el az a tudat, hogy Magyarország részéről ilyen rokonérzés nyilatkozott meg irányában.

Ezután a követ kérésére a trónörökös engedelmet adott Pettkó-Szandtner őrnagy bemutatására, aki Horthy Miklós kormányzó ajándékát Rómába kísérte, majd a követtel és kíséretével a Quirinal parkjába ment, ahol Szandtner őrnagy előhajította a négyesfogatot. A négy fehér arab telivér pompás fejtartással, nagyszerű stílusban repült el a trónörökös előtt. *A fogat hátsó ülésén, vörössel himzett szűrben két magyar kocsis ült. A salangos magyar szerszámon nagyszerűen érvényesült a savoyai ház cimere. A trónörökösnek nagyon tetszett a látvány és ismételten hangoztatta, hogy milyen tőkéletesen szepnek a lovak*

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hogyan készítsünk jó mézbort?

Irta: *Tazner Károly.*

Bármely mézből készíthetünk méz-bort. A méz, amint tudjuk, igen sűrű, édes folyadék. Első teendők, hogy a mézet vízzel felhígítsuk. Erre a célra felhasználható minden jó kutviz (artézi viz), melyet inni lehet. A mézben kb. 70—80 százalék cukor van. A mézmustot tehát annyi víz hozzáadásával kell készíteni, hogy a kész mustban megfelelő mennyiségű cukor legyen. A must cukortartalmát úgy választjuk, ahogy a készítenő bor szesztartalma (erőssége) megkívánja. Jó erős borokhoz, minden hektoliter vízhez 20—25 kg. jó sűrű mézet veszünk. (Ha a méz higabb, 25—30—35 kilogrammot is.) Az így készült mustból kb. 10—12 malligand-fok szesztartalmu bort kapunk. A mézet feloldhatjuk a szükséges mennyiségű vízben hidegen, de jobb, ha a vizet felforraljuk ózozott rézüstben a mézzel együtt. A forralásnál hab képződik, ezt le kell kánállal szedni.

Az erjedést, mint tudjuk, az élesztő okozza. A méz maga is tartalmaz élesztőt, mely a cukorból szeszt erjeszt, ha azonban a mézet a mustkészítésnél felforraljuk, akkor az élesztő elpusztul. Ilyenkor a musthoz vagy sütőélesztőt (amivel a kenyeret sütjük), vagy pedig ugynevezett fajlesztőket adunk. A fajlesztő előnye, hogy igen sok cukrot erjeszt (jó erős bort kapunk) és hogy a kierjedt bor igen zamatos. (Ilyen fajlesztőt kapható Budapesten, a m. kir. Erjedéstani Állomáson, II., Hermann Ottó-ut 15. sz.)

A mustot szokásos keretekre feszített vásznon megsűrni. Így a mézben levő viasz nem kerül a borba. Célszerű a szűrés azért, mert a viasz egy része az erjedésnél feloldódik. Az ilyen bor kellemetlen ízű.

Az erjedés előmozdítása céljából olyan anyagokat kell adnunk a musthoz, melyek az élesztő elszaporodá-

sához szükségesek. Ezek az anyagok a mézben nagyon kis mértékben vannak meg és ezért, ha jó erjedést akarunk, ezeket pótolni kell. Legcélyszerűbb a Diamalt-nevű készítmény, mely sűrített malátakivonat és amely mindazon anyagokat tartalmazza, melyeket az élesztő az erjedés alatt igényel. A Diamaltot a pékek használják a kenyérsütésnél. 1 kg. mézre 5—10 dekagramm Diamaltot vegyünk és adjunk a méz-musthoz.

A lehűtött musthoz hozzáadjuk a Diamaltot és az élesztőt. A sütőipari élesztőből minden hektoliter must-ra 25 dekagrammot veszünk, kevés vízzel péppé dörzsöljük szét és így adjuk a lehűtött musthoz. A fajlesztővel mindig küldenek használati utasítást. Az erjesztés történhetik jól megtisztított hordóban, vagy üvegedényekben is. Mivel az erjedésnél a must felhabzik, nem szabad a hordót teljesen feltölteni, hanem csak körülbelül háromnegyed részéig. A helyiség legjobb, ha 18—20 C-fokos, ilyen helyen az erjedés kb. négy hét alatt befejeződik. Palack-érett bor készítése céljából ezután hűvösebb pincében (12—15 C-fok) tartjuk a bort, addig, míg teljesen feltisztul. A feltisztulás után a bort lefejtjük a seprőről és másik hordóba töltjük. A lefejtés után rendszerint újból erjedni kezd a bor. Ha az utóerjedés sokáig tart, ismét át kell fejtetni a bort. Az utóerjedés alatt már színiüitg lett hordóban tartjuk a bort, különben ecetes lesz. Ha a bor már a lefejtés után nem erjed, akkor az már palackolható.

A cikória termesztése.

Mivel a gabonaneműek ára aránylag alacsony, a gazdaközönség figyelme ráterelődött egyéb, az ipar által feldolgozandó növényekre. Így került az érdeklődés homlokterébe a cikória, melynek gyökeréből a pótkávékat készítik.

Mint hogy azonban a cikória egy holdon alig valamivel többet terem, mint a cukorrépa félholdon, az ápolási munka pedig majdnem kétszeres, művelése csak akkor fizeti ki magát, ha a pótkávégyár megfelelő árat fizet. Ezért a gazdák jól teszik, ha az illetékes gazdasági Kamara (Győr, Kaposvár, Debrecen, Kecskemét, Miskolc) közvetítését veszik igénybe s ennek közvetítésével kötnek szerződést a pótkávégyárral.

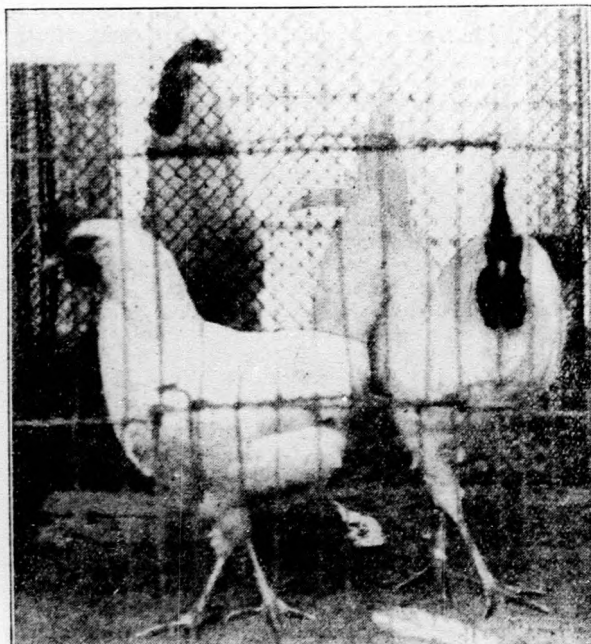
A cikória a csapadékdus éghajlatot és a napos fekvést szereti. A talajt illetőleg a mézben és humuszban hiányt nem szenvedő vályogtalaj biztat legnagyobb terméssel, de azért a kevésbé laza homoktalajon és a kevésbé kötött agyagtalajon is termelhető.

Vethető gabonanemű után. A cikóriát azonban kápnövény (répa, burgonya, mák, dohány, tengeri) kövesse, mert a visszamaradt gyökereivel gyomosítja a talajt.

Istállótrágyát az előveteménye alá adjunk; ha azonban ez gabona, akkor a tarlóra szórjunk el érett istállótrágyát és ezt szántsuk alá 15—20 centiméterre. A műtrágyák közül a szuperfoszfát és — homokos vagy tözezes területen — a kálitrágya mutatkoznak hatásosaknak.

Feltétlenül megkívánja az őszi mélyszántást. Ily esetben tavasszal csak grubberozást és boronálást kell adnunk. Vetése április közepe táján kezdődjék, a cukorrépa után. Korán vetni nem szabad, mert a kései fagyokat megsínyli, másrészt ily esetben sok tő felmagzik. Vetőmagot rendszerint az a pótkávégyár ad, melynek a cikóriát szerződésileg termeljük. Holdanként 2 kilogramm mag vetendő, 1 cm. mélyre. A vetőgépet henger kövesse, hogy gyorsan és egyenletesen keljen ki a mag. Kedvező idő esetén a kikelés 10—12 napra várható.

A kikelő sorokat előbb sarabolni kell, azután, mikor már 4—5 levélkéje van minden növénynek, ki kell egyelni a sorokat, olyképp, hogy 12—14 cm. távolságra

Fehér Leghorn-törzs.

maradjon egy-egy tő. Egyelés után még 2—3-szor meg kell kapálni.

A kiszedés ideje szeptember második, illetőleg október első fele. A gyököket ásóval, kétágu kapával, vagy ekével szokták kiemelni a talajból. A kiszedett gyökereket úgy le kell fejelni és megtisztítani, mint a cukorrépát. Kat. holdanként 100—130 métermázsza gyökérmérsre lehet számitani. Emellett még nyerünk 18—30 métermázsza leveles cikóriafejet, mely zölden, vagy be-savanyítva etethető szarvasmarhával, vagy sertéssel.

Miért fontos az őszi mély szántás?

Irta: Barkóczy József (Tengőd).

Minden gazdának tudnia kell, hogy növényeink különösen csapadékban szegény vidékeken, nyáron át sokkal több vizet fogyasztanak, mint amennyi eső nyáron át a földre jut.

Ezért önkéntelenül is felvetődik a gondolat, hogy ezt a hiányt hogyan tudjuk növényeink számára biztosítani? Ilyenkor pedig ez nem nagy probléma. Ne menjen egy talpalatnyi terület sem szántatlanul a télbe.

Az őszi mélyszántással biztosíthatjuk növényeink számára ugyszólván egész tenyészidejükre való nedvességet, általt, hogy a téli csapadékot (a hólevet, esőt) felfogja és azt megőrzi. A mélyen megszántott föld magába veszi a vizet, az nem szalad el rajta. A szántást minél mélyebben végezzük, annál több vizet képes földünk magába fogadni.

Itt azonban vigyáznunk kell. Aki nem szántott idáig még mélyen, annak a mélyszántásnál óvatosnak kell lennie, csak pár ujjnyival eressze lejjebb az ekét az eddigi, szokott legmélyebb szántásnál, nehogy tulságos-sok vad, baktériummentes földet hozzon fel egyszerre a felszínre, mert ezen vad, baktériummentes földben nincs élet s amíg élet nem lesz benne, ez a réteg nem is terem. Vigyázzunk tehát s csak évről-évre menjünk le 20—25 cm. mélységig, ha még nem szántottunk ilyen mélyen.

A fent vázoltaknál fogva, minden növény megkivánja az őszi mélyszántást, de a kapásvények meg kiváltképpen meg is követelik, mert ez képezi a kapások okszerű termelésének alapját.

Az ősszel megszántott földre a téli nedvesség behuzódik, a tél fagya a földet átjárja, azt megporhanyítja, de olyan tökéletesen, hogy azt semminemű eszközzel úgy elvégezni nem tudók. Benne a baktérium-élet serény, miáltal a talajban lévő nyers tápanyagokat a tavaszra átalaktíják a növények által könnyen felvehető alakra s tavasszal egy jó fogasolással előkészítve, kellő időben, a növényekre nézve legkedvezőbb viszonyok közé kerülhet minden tekintetben.

Ujabbán mindjárt az őszi szántás elvégzése után ajánlják a fogasolást is, amely több oknál fogva előnyös lehet.

A fogas a könnyen széteső hantokat már most szétporlasztja, az erősebben összeállókat a felszínre hozza s így azokat a tél fagya biztosabban szétporlaszthatja.

Azáltal, hogy a felület sima, a vizet csakugy beveszi, mintha nem volna elfogasolva, de mivel kevesebb a szélllel érintkező felület, kevesebb vizet veszít.

A tavaszi munka rajta korábban kezdhető, mint a fogasolatlanton, mert a sima felület előbb szikkad és pirol. A baktériumélet még serényebb s több lesz ezáltal

a felvehető kész tápanyag s így a növény számára is jobb.

Ezzel kapcsolatban kitérek még egy fontos körülményre, a tavasziak alá való őszi műtrágyázásra.

Hogy a műtrágyákat növényeink meghálálják, egy azoknak szükségük van időre, hogy feloldódhassanak és feloldódva, a növényt már zsenge korában segítsék.

A szuperfoszfátot, mivel nálunk elég gyakori a száraz tavasz, legjobb már késő ősszel, vagy ha az idő engedi, télen át kiszórni, hogy foszforsava idejében feloldódhassék. Szerintem az ősz folyamán jobb, mert ugys a szántás felületére szórjuk, nem eke alá s ug fogasoljuk be s így a tél folyamán a feloldott foszfor-sav a szántás felületéről a növény gyökereihez juthat alá.

Thomas-salakat, vagy Rhenánia-foszfatot pedig jobb még minél korábban, mert feloldásukhoz több idő kell s akármilyen csapadékos évjáratban sem kell félni attól, hogy a mélybe mosódjon alá.

Apró jó tanácsok.

Ha televényszegény a homoktalajunk és nincs elég istálló-trágyánk, akkor hordjunk ki korhadt vagy töreket és szántsuk rögtön alá. Ezzel javítottuk talajunk vizfogóképességét és ágyat készítettünk a hasznos talajbaktériumoknak, de növénytápanyagot allg vittünk talajunkba. Ez azonban műtrágyával pótolható. Ha egy holdra elszórunk 80 kg. mésznitrogént, 150 kg. szuperfoszfátot és 80 kg. kálsót, akkor minden reményünk meglehet a jó aratásra.

Vizenyős, mocsaras területeket le lehet csapolni árkokkal vagy alagesővezéssel. Ez utóbbi esetben az árkok fenekére 30 cm. hosszú cserépesőveket rakunk le s azután beföldjük az árkot. Így az árok helyét is lehet termelésre használni. Alagesővezési terveket és költségvetést ingyen készít a vármegyék székhelyén székelő állami kulturmérnöki hivatal, ha a gazdák hozzáfordulnak.

Megállik és kipusztul a buja vetés, ha a tetejét jégkéreg borítja. Ilyenkor tanácsos a hóborította vetést bekötött lábú marhákkal megjárítani, vagy bizonyos távolságokra a hóban lyukakat lapátolni.

Hogy a fák magvai a tavaszi elvetésig ki ne száradjanak és némi előcsiráztatásra legyenek ösztönözve, a tél folyamán „rétegzendők”. Valamely nagyobb edény vagy faláda fenekére kétujjnyi tiszta homokot helyezünk, erre egy réteg magot terítünk szét, majd ismét egy réteg homokot és egy réteg magot, míg az edény teljesen meg nem telik. Az így megtöltött edényt fagymentes pincében őrizzük a tavaszig.

Ne tőrjünk meg a gyümölcsösben olyan vén fákat, melyek már nem teremnek és megfijltásra nem alkalmasak, mert ezek repedezett kérgükkel gyűlhelvel a legkülönbözőbb férgeknek. Az ilyen kivéült fatörzseket most vágjuk ki és tüzeljük el.

Szénkénezezni lehet ősszel a fagyok beálltaig, tavasszal, míg a szőlő fakadni kezd és nyáron, amikor már a szőlőszemek sörétmagságúak. Nedves talajt szénkénezezni nem szabad.

Kénezezni kell az üres hordókat minden hónapban egyszer. Annyszor 2 gr. ként kell a hordóban elégetni, ahány hektoliteres a hordó.

Szép fehér lesz a kisültött zsir, ha csak addig sütjük a tőporlyút, míg az gyengén rózsapiros és ha a tűz alatta nem tulerős. Ha a sültött tőporlyút barnapiros, akkor már a kiolvasztott zsir is sárgás színt kap.

Ha a sertésöl nagyon hideg, akkor az ujszült malacok megfagynak és a koca felfalja őket. Ezért almozunk bőven a koca alá rövidszálú szalmával, kutrécája tetejére pedig tegyünk deszkákat és ezt fedjük be vastagon ugyancsak szalmával. Így a koca teste által termelt hő nem illan el, hanem melengeti a fázékony malacsereget.

Rádió Szaktanácsadó!

Előfizetőinknek és állandó olvasóinknak

Rádiókészülékek, alkatrészek

beszerzésénél segítségére ohajtnak lenni.

Felkérjük tehát mindazokat, akiknek rádiókészülékre vagy alkatrésze van szükségük, hogy saját érdekükben keressenek fel bennünket levélben és mi minden szükséges felvilágosítást díjmentesen meg fogunk adni, esetleg a beszerzést is, költség felszámítása nélkül eszközöljük.

Ebben az ügyben kérjük a levelezést a „**Vasárnap**” Rádió Szaktanácsadó, Bpest, VIII., József-körút 5, címre intézni.

A gyümölcs értékesítésének biztos módjai.

Lapunk múlt évi 42-ik és 45-ik számaiban megkezdett cikkeinkben részletesen tárgyaltam már az okszerű többtermelés módozatait, valamint arról is szólottam, hogy annak egyik igen számottevő tényezője, a *gyümölcstermelés* céljaira hogyan használhatunk fel minden talpalatnyi területet.

Igéretemhez képest most folytatom a cikksorozatot és tárgyaim kívánom azt, *miképpen értékesíthetjük jól az eladásra szánt felesleges gyümölcstermésünket.*

Nemcsak gondolom, de határozottan tudom, hogy igen sok kisgazdának okozott már méltó bosszúságot az, hogy ha volt is felesleges gyümölcse, végsőképpen nem tudott arra vevőt szerezni s végeredményében is elpocsékolta, elvesztegette azt olyképpen, hogy látott is belőle hasznot, nem is.

Az ilyenek már régén félredobták ezeket az én írásaimat, boldogságnak mondva azt, amire kár a papirt vesztegetni. Pedig nincsen igazuk, sőt még közel sem járnak az igazsághoz. Ha bárkinek bármiféle portékára szüksége van, nem indul el vak-tában keresni, hogy hátha rábukkan valahol, hanem — különösen, ha sokat akar abból beszerezni — utána tudakozódik, hol árulják azt nagy mennyiségben s elmegy oda, ahol válogathat is benne.

Mi lenne a gyümölcskereskedőkből akkor, ha öt-hat falut kellene bejárniok, míg itt is, ott is egy-egy mázsa gyümölcsöt össze tudnának szedni? Azt is természetesen ahány helyen, annyi félt. A gyümölcskereskedő is csak úgy tud haszonnal dolgozni, ha előre le tudja kötni azt, hogy a *termelő ekkor és ekkor szállít ilyen vagy olyan gyümölcsből egy vagy más fajta meghatározott mennyiségben.*

Most már kérdem én az én elégedetlen polgártársaimtól, megfelelhet-e az a kereskedő az ő kötelezettségének, ha csak akkor, mikor már a kötetet megcsinálta, indulna el összeszedni itt-ott a szükséges gyümölcsmennyiséget? Dehogy! Még gondolni sem lehet rája. Én például jól emlékszem rája, hogy *Piripócsán, Kontyos Mihály kertjében* láttam vagy 40 darab szép barackfát, termés is volt rajtuk szépen. Lekötők tehát egy vagon elsőrendű barackot, arra számítva, hogy azt megkapom egy helyben. Igen ám, de mire odaérek, Kontyos Mihály háttyám eladta azt másnak, aki hamarább elvetődött arra. Hol szednék én aztán össze egy vagon barackot?

Hogy előre vegye meg a kereskedő a szükséges készletet s csak aztán adja el? No hiszen akkor járna csak szépen! Legálább a fele, ha nem az egész, ott rohadna a nyakán, mire szállításra kerülne a sor. Mit csinál tehát a kereskedő, aki nagy mennyiségben vesz és nagy mennyiségben ad el? Mit? Hát elmegy oda, ahol mindig nagy mennyiségben talál eladót készletet. Hogy ott néhány fillérrel többet ad érte, mint falu-helyen, ha kiesiben megvásárolhatná? Mit tesz az a néhány fillér a biztosan megmaradó pengők mellett! Annál is inkább, mert a megmaradó fillérek bizonytalanok, a megnyert pengők pedig bizonyosak.

Mindebből tehát az a tanulság, hogy a *gyümölcs jó értékesítéséhez tömegtermelés kell!* Még ha valamivel sejtesebb is az az áru, hamarabb talál vevőre, ha sok van belőle, mint a legelső rendű dolog, ha csak korlátozott mennyiségben lehet azt kapni.

Mint hogy pedig ez a dolog így áll, éppen ennél a dolognál feltétlenül állami beavatkozásra lenne szükség. Idévez egy előbbi mondásomat: a magyar a maga kárán is ritkán tanul, nemhogy a más hasznán. Ott áll ugyan nyilvános példaképpül az egész ország előtt *Keckemét* vidéke, de nem tudom elhinni, hogy akadna Magyarországon egyetlenegy falu is olyan, ahol a kisgazdák közmegegyezéssel határozatba hozzák azt, hogy *most már ezentul mindannyian kizárólag csak körtefát, még pedig azt is csak téli esperes körtét fognak ültetni és oltani, hogy abból aztán nagy mennyiséget tudjanak egyszerre piacra vinni.*

Vannak, tagadhatatlan, egyes vidékek az országban, ahol elég szép számmal lehet gyümölcsfát látni, vannak egyes gazdák is olyanok, akiknek annyi gyümölcsfájuk van, hogy szépen pénzelhethetnének belőlük, de arra aztán nincs eset, hogy ha egy gazdának van 40—50 darab gyümölcsfája, az ne legyen legalább 60—70-féle, mert egy fába 2—3 fajta is beleolt, hogy olyan is legyen neki, mert a János sógnak is van és az nagyon dicséret.

Ide kellene benyulnia az állam kezének, ha kell, egy kis enyhe erőszakkal is és valósággal rászoritani azt a gazdát arra, hogy *csak egyféle és olyan gyümölcsfajta termeljen, ami annak a vidéknek legjobban megfelel.*

Szeretjük a mi szeb szomszédaink tudását lebecsülni, nincs is sok irigyelni való rajta, de azt láttuk mindannyian, akik az országukban jártunk, hogy a legközségesebb gyü-

mölcsből, szilvából bevesznek annyit, hogy a többi mezőgazdasági terményeik együttvéve nem érnek annyit s Magyarország — Keckemét vidékét leszámítva — fele annyi értéket sem tud felmutatni. Miért? Talán nekik külön szilvatermő földet adott az Isten? Dehogy! Azért, mert belátták azt, hogy náluk jól díszlik a szilva, kevés dolog is van vele, sokféleképpen is értékesíthető, tehát tömegcikket produkálnak belőle.

Talán nekünk nem volnának olyan szilvatermő vidékeink? Dehogyne! Sokkal különbe! Dehát magyar ember csak nem foglalkozik olyan dologgal, amit a ráé szomszédától tanult el!

Meg kellene állapítani vidékenkint, hogy milyen gyümölcsfa tenyészik ott legszebben s annak is melyik fajtája? De ezt aztán nem Budapesten, a zöld, vagy pláne a fehér asztal mellett kellene elintézni, hanem a helyszínén, hozzáértő emberek meghallgatásával. Azzal a fajtával aztán a vidéket. *Nemes oltóvesszőket ingyen osztani ki a nép közt, nemesített növényekért igen jutányos áron, majdnem ajándékképpen, viszont minden más fajnak az elterjedését a lehetőség szerint megnehezíteni.* Így aztán nemcsak Keckemét vidéke tudna tömegáruat vinni a piacra, hanem az országnak minden egyes vidéke. Hol van az a tudós, aki ki tudná számítani azt a megmérhetetlen hasznot, amely ily módon pár évtizeden belül elérhető volna?

Ily módon egy-egy falu is elég szép mennyiséget képes volna kereskedelmi áruképpen is felmutatni, de ha nem is keresnek fel mindegyiket külön-külön a kereskedők, lehetne a közbeneső nagyobb községekben *gyümölcsértékesítő központot* létesíteni, ahová aztán már érdemes volna a kereskedőknek elmenniük. El is mennének azok és szállítanák a gyümölcsöt vagontelekben az ország minden vidékéről, mint ahogy manapság szállítják Keckemét vidékéről.

Nagyon tévedne azonban az, aki azt hinné, hogy elég az, ha valamiből sok van s a *minőségre nem tekintene.* Sokszor a minőség előbbvaló, mint a mennyiség. Tudok én már akárhány esetet, mikor Budapesten olcsóbban lehetett barackot venni, mint Keckeméten. Miért? Mert a keckemétiből egy kiló többet ért, mint a másvidéken termettből kettő.

Már pedig az letagadhatatlan betegsége a magyar embernek, hogy törődik mindennel, *csak a gyümölcsfával nem.* Azt nagyon jól tudja, hogy a krumpolja, kukoricája a vetőmagot sem fogja megadni, ha nem iőrődik vele, de a gyümölcsfájára keresztet vet, amikor elültette s gondoljon rá aztután az Isten, azért fa, hogy teremjen. Így aztán nagyon természetes dolog, hogy nagyszabású gyümölcstermelésről szó sem lehet.

A gyümölcsfa épen úgy megkívánja a magáét, mint ahogyan megkívánja a buza, vagy akárml más termény, csak az a különbség a gazda javára, hogy a *gyümölcsfának majdnem minden dolgát el lehet végezni télen,* amikor a gazda ráér, nem veszt vele időt a többi dolgára nézve. S talán, mert ilyen igénytelen, épen azért nem gondol rá a gazda, szóval itt is érvényesül a régi közmondás, hogy *alázatos koldusnak üresen marad a tarisznyja.*

Csak jól ápoljt gyümölcsfa hozhat szép és értékes gyümölcsöt, de még ez sem elég a jó értékesítéshez. Szükséges a *gyümölcsnek az osztályozása is.* Egyetlen szem hibás gyümölcs képes elrontani, megrothasztani egy egész kosár egészségeset. Pedig ez ismét közismert betegsége a magyar embernek, hogy talán beteg lenne — tisztelet a kevés kivételnek — ha máskülönbön akármilyen elsőrendű eladót portékája van is, ha a *kevés selejteset el nem elenyéltethetné vele.* Azt hiszi szegény feje, hogy a vevőt csapta be vele s a hitványat is a jónak az árban adta el, pedig dehogy, önmaga csapódott be, mert annak a kereskedőnek is van szeme is, esze is, és ha egy hibásat lát a megvett portékában, *csak annyit ad érte, mintha sok volna közte, hogy ő akkor se vesztessen, ha kiválogattatja, kitisztíttatja közüle azt, ami nem odavaló.*

Ezenfelül még egy titka van a haszonnal járó gyümölcstermelésnek. Sok embert ismerek, aki inkább a hitéből térne ki, mintsem az udvarán vagy kertjében levő elvénhedt gyümölcsfát kívánja másnak, fiatal, bőtermőt ültetnie helyébe. Hány-szor történt már velem, hogy egyik-másik jobb gondolkozású ismerősöm megszólított:

— Ugyan tessék már eljönni hozzám, tanító ur. Tudom, hogy maga szeret a gyümölcsfákkal bibelődni. Van nekem egy igen jó fajta körtefám, de sohasem terem. Nézze meg, hátha maga tudná, mi baja van neki?

Nos és ha elmegyek, a legtöbb esetben mit tapasztalok? *Azt, hogy azt a fát még Noé apánk ültette, mikor kiszállott a bárkából.*

Azt tudja a magyar gazda, hogy a lovat, tehenét eladja, ha megvénült, mert tudja, hogy hasznos már nem remélhet tőle, de arra nem gondol, hogy a gyümölcsfa is kitermi magát s azután már nem ér többet vagy még annyit sem, mintha egy akácfa állana a helyén. Szóval, tudni kell a gyümölcsfával való bánásmódot is, ha hasznos várunk tőle. *Szakértelem nélkül a gyümölcstermelés terén sem érhetünk el külön eredményt, mintha a szabóval építtetnénk házat és a csizmadiához küldենek el összetört kocsikerekeinket.*

Ez a megcélolhatatlan tény azonban ne vegye el senkinek a kedvét a gyümölcstermeléstől. Tanulja meg végre a törekvő gazda, hogy ma már nemcsak a jó papnak, hanem a jó gazdának is holtig kell tanulnia. Tanító az majd csak akad mindig, csak az legyen, aki hallgasson rája.

Én a magam részéről igen örülök neki, ha ezt a most elmondott dolgaimat minél többen meghallgatnák úgy feont, mint lent. Egy fecske nem csinál nyarat. A mi sok és nagy bajunkon már csak teljes egyetértéssel lehet segíteni, ami minél kevesebb van a magyarban, de minél többet adjon az Isten belőle!

— h. — s.

Adónaptár január hóra.

Az alkalmazottak kereseti adóját a decemberi fizetések után a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján január 15-ig kell befizetni. Ugyancsak január 15-ig kell befizetni a rokkantellátási adót az előbb említett illetményjegyzékek alapján.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tisztviselőinek és alkalmazottainak 1929. évi fizetése, — igazgatósági, felügyelő- és végrehajtóbizottsági tagjainak 1929. évi javadalmazása után járó nyugtallatukat január végéig kell befizetni az adóhivatalnál.

Ha az általános forgalmiadóátalány összege 48 pengőnél nem több, az általányrészteteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az általány összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az általányrészteteket január 7, 10, 15, 20, 25 és 31-én kell bélyegben leróni.

A 1930. év első évnegyedére járó egyenes állami adókat január 1-től február 15-ig kell befizetni.

Az az adózó, akinek 1929. évi adóalapja az általános kereseti adónál és a jövedelmi adónál a 10.000—10.000 pengőt, a vagyonadónál pedig a 200.000 pengőt nem haladja meg, az 1930. évben nem köteles vallomást beadni, ha csak erre fel nem hívják. Az az adózó, akinek adója ezek szerint az 1930. évre változatlanul fenntartandó lenne, aki azonban az 1929. évi adóalapját jövedelmi, illetve vagyoni viszonyaihoz képest soknak tartja, szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január végéig kérheti adóalapjának újabb megállapítását. Ez a kérelem bélyegmentes.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATARSADALMI HIREK

Felemelték a szesztermelési keretet.

A pénzügyminiszter 1929. évi szeptemberben 240.000 hektoliterben állapította meg a szesztermelési keretet. A rendes évi termelési keretet azután október 9-én 150.000 hektóval felemelte. Mintegy három héttel ezelőtt a mezőgazdasági szesztermelők újabb 30.000 hektoliteres emelést kértek, amire most megérkezett a válasz. A pénzügyminiszter december 31-iki kelettel újabb 30.000 hektoliteres szeszkeretet engedélyezett, úgy, hogy ezzel az idei termelési évben 420.000 hektóra emelkedett a szeszgyárak termelési kerete. Ilyen nagymennyiségű szesz előállítására a szeszgyárak már régóta nem kapták meg a hozzájárulást.

Átmeneti hitelt sürgetnek a zalai gazdák.

Zalavármegye Gazdasági Egyesülete most tartotta rendes közgyűlését Tarányi Ferenc dr. vas megyei főispán elnöklésével. A közgyűlésen, amelyen Gyömöréy György főispán, Bódy Zoltán alispán is megjelent, Szentmihályi Dezső szóváltotta a súlyos gazdasági helyzetet és sürgős átmeneti hitelt kért a gazdák számára. Erre a svéd gyufafakészőn megmaradt huszonegy százalékát lehetne felhasználni. Indítványozta, hogy az egyesület ebben az ügyben forduljon a földművelésügyi kormányhoz és vonja be az akcióba a dunántúli mezőgazdasági kamarát is. Gyömöréy Sándor képviselő azt kívánta, hogy a kormány

Palóc leányok.

szállítsa le az erőtakarmány árát. Tarányi Ferenc dr. elnök szükebbnek tartja, hogy az állami szőlőültetvénytelepek ingyen adjanak oltványokat a gazdáknak. Mikolics Ferenc német mintára a „vasárnapi tözsdék” bevezetését sürgette. Bódy Zoltán alispán a vármegye utépítési programját ismertette. Zala vármegyének még mindig kétszáz községe van, amelynek nincs beköltő utja. Összesen 612 kilométernyi utat kell járhatóvá tenni, hogy ezek bekapcsolhatók legyenek a fővonalakba.

Szőlészeti tanfolyamok.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) tíz községben tart január és február hó folyamán népies szőlészeti és borászati tanfolyamokat. A tanfolyamokat azokban a községekben rendezik, hol a szőlészeti munkálatok elvégzésében bizonyos elmaradottságot tapasztalnak s ilyenképen rá akarják vezetni a gazdákat azokra az eljárásokra, amelyeket vidékükön a legsikeresebben alkalmazhatnak. Baranyavármegyében Nagyarsányban, Hosszúhetényben és Mohácsban, Tolnavármegyében Simontornyan, Ócsényben, Pakson és Tolnán, Zalavármegyében pedig Dióskálán, Garabonon és Galambokon lesznek tanfolyamok. A tanfolyamok vezetői Baranya és Tolnavármegyében Márton Dénes pécsi m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Zalavármegyében Katona Zsigmond m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő. A tanfolyamok teljesen ingyenesek, részt vehet azokon minden érdeklődő.

A Hangya adománya a Revíziós Ligának. A Hangya-központ és a vidéki Hangya-szövetkezetek nemrég testületileg csatlakoztak a Magyar Revíziós Ligához. Most a Liga munkájának anyagi támogatására a szövetkezet 3723 pengőt gyűjtött, amit a Hangya-központ juttatott el a Magyar Revíziós Ligához.

Hősök ligete Egerben. Eger város Trak Géza polgármester felhívására Hősök Ligetét létesít. A ligetet az érsekert mellett fényes gesztenyefasor alkotja. A gesztenyét már a tavasz folyamán elültetik a hősök hozzátartozói és minden fa egy-egy egri hős emlékét jelképezi.

A hercegrimás gyásza. Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegrimás huga, Serédi Ottilia irgalmas nővér, aki már hosszabb ideje betegeskedett, január hó 2-án az esztergomi Simor-kórházban elhunyt.

Rádió- és alkatrészek, gramofon és alkatrészek gyári árban. Nagy javítóműhely. Gyermekeknek és világhírű The Whitworth-kerékpárok, sülyesztős Central-Bobbin varrógépek 10 évi jótállással kedvező részletre.

LÁNG IMRE, mérnök, Budapest, Teréz-körf 3. n. sz.

Kérjen árjegyzéket, csak írja meg miről.

Be jó lesz ott!

*Be jó lesz ott, hol bus keresztet alján
Király és koldus: szürke porrá lesznek!
Ahol nem számít: ki volt ur s ki szolgál
És nem terem meg magja gyűlöletnek.*

*Be jó lesz ott, ha egyszer el kell esnem!
Virágos hantok csendes birodalma:
Vágyó szemekkel én feléd merengek,
Mert benned nem örül az Élet malma...*

*Be jó lesz ott, hol rozzant kereszt alján
Majd megpihenhet békességben testem!
S nem kell többé a könnyek bánatján
Sobzott szívemre enyhülést keresnem.*

CERTAMEN.

Meghalt Kéler Zoltán. Kéler Zoltán dr., a dunán-
imeni evangélikus egyházkerület világi elnöke, december
hó 30-án 69 éves korában elhunyt. Az evangélikus egy-
ház Kéler Zoltánban egyik legnagyobb férfiát veszítette
el. Az egyházkerületi felügyelő temetése ujév első napján
volt a Kerepesi-uti temetőben. A temetésen Pesthy Pál
dr. nyugalmazott igazságügyminiszter és Kiss István
evangélikus püspök bucsúztatta a halottat.

Papagály-járvány Németországban. Német jelentés szerint
Berlin egyik városrészében gyanus megbetegedések történtek,
amelyek legnagyobb része halállal végződött. Eleinte azt hitték,
hogy tüdőgyulladással állnak szemben, de később kiderült, hogy
a halál oka az ugynevezett papagály-betegség volt. A papagály-
betegséget az elhullott papagályban élő bacillus okozza. A ható-
ságok elrendelték a papagály-betegségben elhunytak holttesté-
nek felboncolását.

Hatvankét gyermek tüzhála egy moziban. A Skó-
ciában lévő Paisly városkában Szilveszter napján borzal-
mas gyermekkatasztrófa történt. A város mozájában tűz
támadt, amely elhamvasztotta a mozi és a tűz követke-
ztében hetvenkét gyermek bennégett. A tüzet rövidzárlat
okozta, amitől meggyulladt a filmtekercs. A lángok a veti-
tőkamrából gyorsan elterjedtek az egész nézőtérre és
pillanatok alatt lángba borult a színház épülete. A halálos
áldozatokon kívül több mint kétszáz gyermeket kórházba
szállítottak.

Harminckett év után kegyelmet kapott egy öreg cigány.
Ratkó István cigány a kormányzó karácsonyi kegyelme alkalmával
szabadult ki börtönéből. Ratkó harminchárom évvel ezelőtt
rablói tevékenységét követett el, amiért életfogytiglani fegyházra
ítelték. A cigány kegyelemért folyamodott a kormányzóhoz, amit
karácsonykor meg is kapott s így harminckett évi raboskodás
után mint hatvan éves öregembert hagyta el a fegyházat.

Elítélték a belügyminiszter rágalmozóját. Mint ismeretes,
az egyik fővárosi napilap munkatársa Scitovszky Béla belügyminiszterrel
olyan tartalmú cikket írt, amelyből arra lehetett következtetni, hogy a belügy-
miniszter az államkincstár kárára hasznot juttatott volna a Titán
Faüzem R.-T.-nak, melynek a miniszter valamikor igazgatósági tagja
volt. A büntetőörvényesség rágalmozás címén eljárást indított a
hírlapíró ellen s a tárgyalás lefolytatása után bűnösnek mondta ki
rágalmozás vétségében és ezért kétezer pengő pénzbüntetésre
ítélte. Az ítélet ellen a főügyész, a védő és a vádlott is
felebbezést jelentett be.

Négy gyermeke született egy gazdálkodó feleségének. Pók
István besenyőtelki gazdálkodó huszonöt éves felesége négyes
ikergyermekek adott életet. Az ikrek nem voltak eléggé fej-
lettek s így a születés után rövidesen meghaltak. Az anya
egészséges.

**Megvásárolta egy szegény asszony csecsemőjét, hogy örököl-
jön.** Plessen Mária Lujzi bárónő, Dánia egyik leggazdagabb
földbirtokosa, aki a franciaországi Cannesban töltötte a telet,
egy francia földműves asszonytól megvásárolta annak újszülött
fiúgyermekét. A bárónő azért vette meg a gyermeket, hogy súlyos
beteg férje esetleges halála után biztosítsa magának férje
vagyonát. A beteg báró anyja azonban feljelentette menyét a
francia rendőrségen, amely család miatt letartóztatta Plessen
bárónőt.

Hatvanöt évig szolgált egy szőlőkezelő. Németh
Mihály hatvanöt évig volt a győri püspökség nyulhegyi
szőlőjének kezelője. A derék szőlőkezelő most vonult nyu-
galomba. A földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és
pénzjutalommal tüntette ki. A kitüntetést szép ünnepség
keretében adták át Németh Mihálynak, akit László János
plébános köszöntött. Fetszer Antal megyéspüspök ajándékát
Tóth Ferenc püspöki jószágkormányzó adta át. Az ünne-
péség után diszebedt volt.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánl-
ható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az
illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy em-
berre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhetők „Russin”-féle
sváb-, ruszni-, hangya-, csótány-irtószerek is. Postaszéki küldési
hely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Negyven évig szolgált a gazdaságban. Pál János
uradalmi gazda negyven esztendőig állott a magyarteleki
gazdasági szolgálatában. A derék béresgazdát a földművelés-
ügyi miniszter díszoklevéllel és pénzjutalommal tüntette
ki, amit december hó 29-én nyújtott át díszes ünne-
péség között Bognár Gyula főszolgabíró a magyarteleki
községhez, a kitüntetett gazdának. Az ünnepség után
Kammerer Ferenc földbirtokos megvendégelte a hűséges
gazdát.

Elvágta a veszekedő felesége nyakát. Torma Antal szegedi
vincellér állandó civakodásban élt feleségével. Az asszony több-
ször megfenyegette Tormát, hogy elvállik tőle és olyanhoz megy
feleségül, ki minden kívánságát teljesíti. A házastársak újév
reggelén ismét összeszólkoztak s amikor a vita hevében Tormáné
újra válással fenyegetődzött, a vincellér dühében előkapta
borotváját és azal elmette felesége nyakát. A borzalmas
tetőket követően Torma felakasztotta magát. A véres családi
drámát az ágyból végignézte a házaspár négy éves kisleánya,
aki a rettenetes látványra kirohant a házból, de mire a szomszéd-
okat összecsiszította, addig Torma és felesége kiszenvedett.

Kiirtotta a családját egy erdész. A Marosvásárhely
közeliében lévő Libánfalván Soproni János magyar erdész,
aki nagy nyomorúságban élt hattagu családjával, meg-
gyilkolta gyermekeit, majd fejszével agyonverte felesé-
gét, végül pedig felakasztotta magát. Mire a környéken
lakók a segélykiáltásokra Soproni lakásába értek, ad-
digra már az áldozatok mindegyike kiszenvedett. Az
egész falu lakosságának részvéte mellett temették el a
szomorú véget ért erdészt és családját.

Szegényházban halt meg a hajdan duszagdag gyáros. Schütz
György, aki a háború előtt Óbuda leggazdagabb embere volt,
december hó 31-én a budapesti Margit-kórházban 89 éves korá-
ban meghalt. Az elhunyt gyáros honosította meg az országban
a csizolókorong-ipart és oly nagyarányúvá fejlesztette, hogy a
külföldet is ellátta gyárának készítményével. Számos háza, szép
földbirtoka volt és Ferenc József király visegrádi házait
alkalmával többször vette igénybe Schütz hintóját. A gyáros
még a háború előtt tönkrement és azóta visszavonultan, elha-
gyottan tengette napjait.

Vadászaton szétlőtte a fejét egy szombathelyi ügyvéd. Radó
Lajos felsőházi tag répelaki vadászterületen halálos szeren-
csétlenség történt. A vadászaton résztvett Szemző Sándor dr.
szombathelyi ügyvéd, aki véletlenül elsült puskájával szétlőtte
saját fejét. A hajtás alkalmával Szemző rosszul tartotta kezében
a puskáját, amelynek csőve ajka alá került. A vadászfegyver
hirtelen elsült és a sörtek teljesen szétrombolták az ügyvéd
fejét, úgy hogy Szemző a helyszínen meghalt. A szerencsétlen-
ség híre nagy megröbbenést keltett Vas megyében.

Szilveszter estején leütötte az urát. Steján János 67 éves
nyugalmozott vasutas, aki Pestszentlőrincen, a Tinódy-utca 18.
számú házában lakott, Szilveszter estején összeveszett a felesé-
gével. A veszekedés hevében a házastársak egymásnak rohantak
és az asszony fejszével úgy febe sújtotta urát, hogy eszméletlen
súlyos állapotban kórházba kellett szállítani. Az életveszélyes
sérült Stefánt gyógykezelés alá vették, az asszony ellen pedig
megindult az eljárás.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, főlfuvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Középkorú jelentésekben olvassuk, hogy a **Ferenc József** vizet még a fekvőbeteg is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Agyonütötte részeges apját egy tanítójelölt. Kékkut községben Székely Imre tizenhétéves tanítóképzős növendék szőlőruddal agyonütötte édesapját. A tanítójelölt a esendőségen elmondotta, hogy apja iszákossága miatt állandóan veszekedett volt a családban. Legutóbb apja már a tandíjat sem fizette meg a fia után a képzőben, úgy hogy Székely Imre kénytelen volt hazatérni a tanítóképzőből. Mult kedden ismét veszekedés került a sor az apa és a fiu között és a civakodás hevében Székely Imre szőlőkaróval úgy fejbe sújtotta apját, hogy az menten meghalt.

Tömeges végzés egy szegedi kocsmában. Az egyik szeged-alsótanyai kocsmában legutóbb táncmulatság volt, amelyen a környékbeli gazdalegények nagyrésze megjelent. Tánc közben az alsótanyaiak szóváltásba keveredtek az idegen legényekkel, akiket felszólítottak a kocsmára elhagyására. A legények nem hagyták magukat, mire verekedésre került a sor, amelyben tizennégy legényt összeszurkáltak, öt legénynek pedig a fejét érték be.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Az 1928 novemberében tartott felülvizsgálaton rokkantságomat 50 százalékra emelték fel. Azonban a díjat még mindig csak a régi 25 százalékban megállapított rokkantság után kapom. Mi ennek az oka és hová forduljak orvoslásért. (Gy. I., Mesterszállás.) — **Felelet:** Tekintettel arra, hogy az akkor megállapított rokkantság a magyar királyi népjóléti minisztérium felülvizsgálta, lehetséges, hogy az Ön ügyében még nem volt döntés. Azért sürgősen írjon a népjóléti minisztériumba (Budapest, II. ker., Lánchíd-u. 2.) és sürgesse ki ügyének elintézését. A kérvényben pontosan sorolja fel adatait.

Kérdés: 1. Hol lakik P. Gy. országgyűlési képviselő? 2. Milyen megszólítás illeti meg? 3. Hol van a budapesti várnőrség parancsnoksága? 4. Hol lehet a rece-kézimunkát tömegesen értékesíteni? (M. A., Soly.) — **Felelet:** 1. Budapest, IV. ker.,

Óskori város a tengerben. A washingtoni tengerészeti minisztériumhoz legutóbb egy tengerészkapitány jelentést terjesztett be, amelyben előadta, hogy a Bahama-szigetcsoporttól nem messze egy újonnan keletkezett szigetet taált, amelyen egy óskori város romjai láthatók. A tengerészeti minisztérium három csatahajót küldött ki az új szigetet megvizsgálására. A hadihajók mult héten tértek vissza Newyorkba s az expedíció parancsnoka megerősítette a tengerészkapitány jelentését. Az új szigetet a novemberi tengerrengések alkalmával emelkedett ki az Óceán mélyéből. Kétségtelen, hogy a szigetet évszázadokkal ezelőtt földrengés folytán süllyedt a tengerbe. A város elhelyezése még jóval Amerika fölfedezése előtt történhetett. A szigeten talált romokból arra következtetnek, hogy a város lakói Ómexikóból származhattak.

Veres Pálné-utca 29. 2. Nagyságos képviselő ur. 3. Budapest, V. ker., Aréna-ut s Lehel-utca sarok (volt Albrecht-laktanya). 4. Erre vonatkozóan valamelyik közmunkaüzletből kérjenek ajánlatot. Ilyenek: Welsz Mariska (V., Lipót-körút 22.), Poós Istvánné (II., Pasaréti-ut 3/c.), Feith Julia (IV., Aranykő-utca 3.), Erma közmunkaüzlet (VIII., József-körút 15.).

Kérdés: 1. Másodosztályú vitézségi érmen van, hogy kapnám meg azt a fizetési kedvezményt? 2. Milyen iratok szükségesek hozzá? (F. P., Maréca.) — **Felelet:** 1. Forduljon az illetékes magyar királyi adóhivatalhoz. 2. Kéréséhez mellékelje a vitézségi érméről szóló igazolványát. Ha ilyen nincs, forduljon a Hadtörténelmi Levéltárhoz (Budapest, I., Bécsikapu-tér.)

Kérdés: 1. A földbirtokreform során két hold földet kaptam. Ki akarom fizetni a földet, átírják-e akkor, ha kifizetem az én nevemre? 2. Fiam a redgimnáziumba jár, a német nyelv elsajátítása végett nyáron Németországba szeretném küldeni. Hogyan volna ez lehetséges? (M. A., Finkai-szőlőhegy.) — **Felelet:** 1. Ha kifizeti, akkor átírják. 2. Emiatt forduljon a Budapesti német követséghez, vagy pedig a német birodalmi iskolához. A követség: Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 27. szám alatt van, a birodalmi iskola: Budapest, VII. ker., Damjanich-utca 8. szám.

Kérdés: 1911-ben a szerb harcoknál szájlovást kaptam, amelynek következményeképpen szájpadlósomat kivették és műszájpadlást adtak. Az 1928. évi rokkantfelülvizsgálaton elutasítottak. Most legalább azt szeretném, hogy az állam a szájpadlósomat megcsináltatná. Hová forduljak? (S. I., Dunaszekes.) — **Felelet:** Forduljon a magyar királyi népjóléti minisztériumhoz s ott kérje a szükséges szájrész megcsináltatását.

Kérdés: 1. Mi az értéke az 1911. évi 860 koronának? 2. Ártalmas-e a szacharin az egészségre? (K. L., Lantikápolna.) — **Felelet:** 1. 997.60 pengő. 2. Cukorbetegeknek rendelik. Egészséges embernek inkább ajánlható a rendes cukor, mivel a szacharinban semmi tápláló érték nincsen.

Kérdés: 1918-ban 13.000 koronát tettek be részemre az árvasszékhöz. Most már nagykorú vagyok, ki szeretném venni az említett összeget. Erdemes-e a pénzt kivennem? (V. Gy., N.) **Felelet:** Amint azt többször megírtuk, a valorizáció alkalmával az árvapénzeket a törvény nem valorizálta. Így nem sok értelme van annak, hogy a pénzt felvegye. Ha már eddig várt, hagyja továbbra is bent, mert hátha valamikor mégis átértékelik.

Kérdés: 1. Hány autószerelőműhely van Budapesten? 2. Melyik a legmegbízhatóbb? 3. Felvesznek-e hat elemi iskolát végzett ifjakat? 4. Hány éves korig vesznek inasokat? 5. Van-e Budapesten szörvögyár, ahol a takácsok vízgázhtnak? (B. J., Hare.) — **Felelet:** 1. Még megközelítő számat sem mondhatunk, olyan sok autószerelő-műhely van a fővárosban. 2. Hogy melyik

Öttagu rablóbanda, mely rettegésben tartja Bulgáriát.

Hosszu idő óta egy öttagu rablógyilkos-banda tartja rettegésben Bulgária lakosságát. A banda vezére egy Dotscho Uzunoff nevű ember. A rendőrség tehetetlen a bandával szemben. Képpünk — egy rendőrökre jutott fénykép alapján — a banda tagjait ábrázolja. Jobbról a második a bandavezér.

a legmegbízhatóbb, azt nem tudjuk. Itt felsorolunk néhányat, forduljon azokhoz felvétel végett: Automobil és Traktorkereskedelmi R. T. (VI., Lehel-u. 8.), Bárd József (V., Úgyvéd-utca 5.) Cyklop-garage (VII., Kertész-utca 24.), Magyar Fláth Művek (VI., Figyelő-utca 14.), Hahn Artur és Társai (I., Csóka-utca 7.), Mercedes Benz Javitóműhely (VI., Csata-utca 29.) stb. 3. Az az egyéntől függ, szívesen vesznek föl inkább négy polgári iskolát végzeteket. 4. Még ez is az egyéntől függ. 5. Forduljon a következő gyárakhoz: Budapest Kőbányai Szövőgyár (X., Szállás-utca 8.), Hazai Fésülős és Szövőgyár (IX., Soroksári-ut 164.), Magyar Pamutipar R. T. (Ujpest, Erkel-utca 31.), Handler Ferenc Szövőgyár (III., Apáti-utca 38.).

Kérdés: 1. Községünkben önkéntes tűzoltótestület van, szedhetnek-e tűzorrátságot? 2. Ősém kereskedőségét a Hangyánál, üzletvezető szeretne lenni, hová forduljon? 3. Rokonoknak kérvénye van a postaigazgatóságnál, amelyben a postához való felvételért kérte. A kérvényt elfogadták és azt mondták, ha felvétel lesz, értesítenek. Bichatom-e a felvételben? (6636. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Forduljon a Hangya-központ-hoz, Budapest, IX., Közraktár-utca 30–32., vagy pedig kísértje figyelemmel a Hangya-újságot, amelyben az egyes szövetkezetek állandóan közlést tesz hirdetéseiket. Itt gyakran találkozhat üzletvezetői állásra vonatkozó hirdetésekkel. 3. Mindenesetre várjon egy darabig türelemmel s ha úgy gondolja, hogy megkezdődtek a felvételek, akkor sűrűsége meg kérvényének elintézését. Itt különben áll az a mondás, hogy néma gyerekek anyja sem érti a szavát. Vagyis, ha valahova be akar jutni, állandóan utána kell járnia az ügynek.

Kérdés: Férjem vasuti főkelevezető volt s 1912-ben elhunyt. Azóta két gyermekemmel kapom utána a nyugdíját. Most szeretném a régkielégítést kivenni, körülbelül mennyi összeget kapnék és hova forduljak érveggel? (Régi előfizető.) — **Felelet:** Az összeg nagyságát, sajnos, hozzávetőleg sem tudjuk megmondani, mivel a közelebbi adatokat nem ismerjük. Azt ajánljuk, hogy egyenesen forduljon kérésével a magyar királyi államvasutak vezérigazgatóságához (Budapest, Andrássy-ut 73–75.). Kérvényét az illetékes vasuti üzletvezetőség útján terjessze fel.

Kérdés: Használt bőrkabátot akarok vásárolni, hol lehetne? (B. J., Szilvásrád.) — **Felelet:** Használt holmit Budapesten a Haller-téri és a Teleki-téri vásárpiacon árulnak. Ha úgy gondolja, hogy az utiköltséget a bőrkabát megéri, úgy forduljon föl a fővárosba s itt vegye meg a szükséges holmit.

Kérdés: 1. 1925. szeptemberében, betegség következtében a csendőrség kötelekéből elbocsátottak. Az elbocsátás alkalmával a leszerelési igazolványt nem kaptam meg. Hová forduljak az igazolvány végett. 2. Szükséges-e valamire az igazolvány? (Hű olvasó, Csáford.) — **Felelet:** 1. Forduljon a szombathelyi magyar királyi harmadik számú csendőrkörlet parancsnokságá-

hoz, amelynél Ön szolgált. A leszerelési igazolványt ott kaphatja meg. 2. Az igazolványra mindig szüksége lehet. Így például, ha valamilyen állami állást akar elnyerni, úgy feltétlenül kéri a leszerelési igazolványt.

Kérdés: Két testvéremmel egy egyetem meg, még 1912-ben, hogy apám halála után fejenként kétezer koronát fizetek nekik. Szeretném tudni, mennyi a mai értéke ennek az összegnek? (S. L., Szomajom.) — **Felelet:** Kétezer békekoronának mai értéke 2320 pengő.

Pestkörnyéki: Feltétlenül érdemesnek tartjuk a tanítóképző elvégzését. Ön, mint hadjárva, tandíjmentességben részesül, különösen akkor, ha — amint írja, — a polgári iskolát jelesen végezte el. A leányiskola elvégzése után, sajnos, ma állást nem igen lehet kapni. Ugyanis az ipariskola elvégzése nem elegendő ahhoz, hogy valaki kézmunka-tanárnő lehessen, mert ma rendszerint tanítónő, vagy tanárnőül oklevéllel bírótka neveznek ki kézmunka-tanítónővé, vagy tanárnőkké. Az ipariskola három és öt évfolyamból áll.

Kérdés: 1. Milyen módon kaphatnék állami kölcsönt baromfitelep létesítésére? 2. Bazilika-sorsjegyet örököltem. Van-e valami értékük a sorsjegyeknek? (G. Gy., Szank.) — **Felelet:** 1. Baromfitelep létesítésére szolgáló kölcsön végett a földművelésügyi minisztériumhoz kell fordulnia. Tudomásunk szerint azonban nem sok reményt fűzhet hozzá. Jó lesz, ha kérvényét előbb véleményezés végett bemutatja az illetékes mezőgazdasági kamarának. (Győr, Kaposvár, Debrecen, Miskolc, Kecskemét.) 2. Olyan csekély értéke van a Bazilika-sorsjegyeknek, hogy azt most eladni, vagy az esetleg kihuzott nyereséget most felvenni egyáltalán nem érdemes. Várjon sorsjegyével, hátha valamikor lesz még értéke.

B. P., Tótkomlós: Kívánsága szerint, a mézbor készítéséről hosszabb cikket közlünk lapunk mai számában.

Kérdés: Mi V. F. cikkirő polgári foglalkozása? (F. I., Tormás.) — **Felelet:** Hírlapíró.

Kérdés: Hol fujnak a következő szelek: Mauritius orkán, samum sárgaszél, burán, chamzín és a vázsonyi szél? (B. I., Döge.) — **Felelet:** 1. Az első a Mauritius-sziget környékén, a samun a Saharában, a sárgaszél a kínai birodalomban, a burán Arábiában, a chamzín az Iráni fensíkon. A vázsonyi szél pedig a Balaton mentén, Nagyvázásony felől. Második kérdése iskolai feladat, erre nem válaszolhatunk.

Kérdés: 1. Egy hadiözvegynék ötezerszáz koronája van hadikölcsönbe befektetve. Kaphat-e utána valamilyen járulékot? 2. Mikor jönnek a török ifjak Magyarországra? 3. Lehet-e osztálysorsjegyet kapni? 4. Hol lehetne építkezési kölcsönt felvenni? (Hű olvasó.) — **Felelet:** 1. Olvassa el lapunk ezévi első számát, amelyben részletes tudósítást közlünk a hadikölcsöntulajdonosok ujonnan megállapított járulékról. A járulékot végett forduljon az illető pénzügyigazgatósághoz. 2. Az időpontot mi sem tudjuk, majd közöljük lapunkban. 3. Lehet sorsjegyet kapni. Forduljon bármelyik elárúsítóhoz. 4. Az O. K. H. helybeli, vagy a környéken lévő szövetkezete útján próbálkozzék meg építkezési kölcsönt szerezni. A kérdezett könyv kiadói hivatalunkban kapható.

K. T., Tótfü: Kérdéseire lapunk mult évi 51. és 52. kettős számában már válaszoltunk.

**Minden
jóbarátjától csak
egy új
előfizetőt
kér az új esztendőben a**

„Vasárnap”

BABA.

ELBESZÉLÉS. — IRTA: VÁRNAI FERENC.

Mindenki Babának hívta. Az igazi nevét nem is tudom. Mikor először láttam, úgy éreztem, hogy régi ismerősök vagyunk. Pedig hát, — Istenem! — de elágazók a mi utjaink! Azonban ki tudja? Hátha mégis. Történnék még csodák a nap alatt.

Sötét nyirkos este volt. Már másnapja tartózkodtam egy kis városkában. Eppen az állomás felé iszakoltam, midőn találkoztam vele, Babával.

Először a hangját hallottam. Valakivel beszélt, a szolgabíró-kert sarkán. Nem láthattam az arcát, mert sötét volt. A vidéki városkában csak gyéren pinyákkoltak a gyenge fényű fényforrások. Hanem a hangja! A hangja csodás volt. Mint a sziklafalról lecsurranó csermely csacsogása. Vagy a pacisrtaszó a hajnali napsugaras mezőn. Szívembe vajt a szavának csengése, elmélázva hallgattam a szép muzsikát.

Alig, hogy elhaladtam mellettük, hallottam, hogy bucsuzkodik, majd pedig lépteinek egyenletes koppanását a járda kővén. Utánam jött. Önkénytelenül megláttam

lépteimet, mert jól esett éreznem közvetlen közelségét. Pedig hát még csak nem is láttam. Azt sem tudhattam, milyen? Csak éreztem, hogy fiatal és csodás...

Baba...

Elgondolkodom furcsa sorsomon. És megírom majd egy napon a mi regényünket. Regényt, mely bemutat két érdekes, de annál is gyötrelmesebb életet. De bár-csak egy kicsit is ismerném e leányt. Vagy talán nagyon is ismerem? Az is meglehet. Csodákat művelhet sokszor a sejtelen.

A városka, ahol ez történt, igába törten élte gyászos életét. Ellenség, azaz nem is ellenség, hanem közönséges rablóhad volt ott az ur. De már érezni lehetett a szabadság szellemének lehetőségét s halvány fényávok már jeleztek, hogy hajnal váltja fel a sötét éjszakát.

Napok multával ismét találkoztam Babával. Ezuttal nappal, a verőfényes tavaszi korzón. Szép volt, csodásan szép. Az idő is, de még százzszorta szebb a leány. A sötét haja ezerszerre sötétebb volt, mint az éjszaka, melyben először találkoztunk. És a szemei fekete gránitkínként váltak ki patyolatfehér arcából. Ám a két rózsza, arcának két üde rózsája, magán hordta a hajnalok harmatát. Szeszélye a sorsnak — vagy mi más? — Babával nem lettem személyesen ismerős. Már mindenki ismert, már mindenkit ismertem én is, csak én és Baba voltunk egymáshoz teljesen idegenek. Talán azért, mert éreztem a rettentő felelősségemnek súlyát, mely azzal a munkával járt, amely egynéhány hétre e városkához kötött. Így csak idegenül és mégis ismerősként kapcsolunk egymásba tekintetünket valahányszor az utcán találkoztunk.

A város tele volt kémekkel, „spiclikkel”, besugókkal és csak a Kaszinó volt az egyetlen hely, ahol biztonsággal vitathattuk meg a sorsunkat és készülhettünk az eljövendőkre. Ment is minden a rendjén és én máris biztam vállalkozásom teljes sikerében. Eljutottunk az utolsó ösz-szejövetelhez is és számításom volt még az éjszaka átlépni az ideiglenes gunyhátart.

Megvallom, megdöbentem, hogy azon az estén Baba is megjelent a Kaszinóban. Ezt meg is mondtam a barátaimnak, akik azonban igyekeztek megnyugtanni. Én ennek dacára sem bíztam a leányban, mert soha sem bíztam meg a nőkben, különösen akkor nem, ha a nő — szép.

Annál érthetlenebb volt e bizalmatlanságom, mert hisz érezhettem, hogy a leányka sokszorta jobban vonzó-dik hozzám, mint viszont és hogy értem — úgy lehet — feláldozná az életét.

A fontos okmányok már ott pihentek a szivem fölött, már éppen bucsuzni készültem, midőn a Bandi gye-rek lihegve berohant:

— Elárultak! Itt a rendőrség! Körül vagyunk zárva! — kiáltott.

Nagy volt a riadalom. Minden arc viaszárgára feslett. Csak egy volt nyugodt, csodásan tudatos: Babáé. A leányé. Rámcsüggesztette mélytüzű szép szemét.

Már behallatszott a zaj az előszobából. Most haladtak át a kis termen. Végünk van. Nálam az okmányok. Mindannyian elvesztünk! De nem! Felkelt helyéről a leány. A Baba. Felkapta az asztalon fekvő kutyakorbácsot és hozzám ugrott. Vajjon mit akar? Nem volt időm gondolkodni. Az arcomon égetve nyíllalt egy vérvonal. Ar-comba sújtott a leány, Baba, aki szeret...

Szemébe néztem, dühödten, vadul. És e szemek szög-letén megláttam a könnyek csillanását. Már tudtam mind-ent. Éppen jókor. Felpattant az ajtó és berontott vagy féltucat idegen katona. Az ajtófelé rohantam.

— Állj! — rivallt rám a tiszt.

— Engedje a nyomorultat!... Hitvány bitang...

Az arcomon ott volt a véres vérvonal. A megalázás bélyege. És engedtek futni. Engem, a nyomorultat, aki akkor százak sorsával a szivem felett lihegve iszkoltam a határ felé. És akkor — és azóta is sokszor — Babára gondoltam a leányra, aki csodás higgadsággal oldotta meg azt, a vagy félszáz férfi nem tudott.

SZIVÁRVÁNY.

János komázik.

Jánosnak, az én derék tisztiszolgámnak volt egy na-gyon rossz tulajdonsága. Igen szeretett barátkozni.

Egyszer pihenőre bementünk a faluba, ahol a pap lakása volt az egyetlen tiszt-lakás. Két szobából állott. A belsőben a tisztek tanyáztak, a külsőben a tisztiszolgák.

Mikor odaértünk a legények helyére, egy idősebb katona sajkából teát ivott. Lehetett ötven éves. Marcona alak, a lábán bakancs, a szakállá bozontos. A gallérja fel volt tűrve.

János köszöntötte: adjon Isten!

— Neked is, fiam! — szólt az öreg.

János egy ideig hallgatott s mikor letette válláról a batyuját, félszemmel ránézett az öregre és megkérdezte:

— Kee is pucer?

Az öreg bólintott: — Olyanforma.

János tovább beszélt: — Kee már öreg lehet.

— Hát bizony, vagyok már pár éves.

— Népképfelő?

— Lehet.

János mosolygott. — Keedet tán a golyó sem fogja?

— Eddig még nem fogott.

— Sok csatában volt?

— Voltam egy-kettőben.

— Nem féltette a vén csontját?

Az öreg szeme fellobbant.

— Magyar vagyok, vagy mi!

János észrevette, hogy elszólta magát:

— Nem azért mondom... — csitította az öreget s hogy megvigasztalja, elébe tartotta a cigarettás dobo-zát. — Rágyujt egy drámára?

Az öreg mosolygott:

— Ha szivesen adod?

Rágyujtottak, aztán megint János beszélt:

— Családos ember kee?

Az öreg vállat vont:

— Ahogy vesszük.

— Gyereke van?

— Azt nem tudom.

— Hát felesége?

— Azt tudom, hogy nincs.

János nagyon nevetett, aztán a mutatójával hami-san megfenyegette az öreget:

— Nagy róka kee, amint látom!

Az öregnek tetszett a közvetlen beszéd, most ő mo-solygott s mialatt oldalt fújta a füstöt, szemügyre vette Jánost.

János most már belejött a beszédbe, szaporán kere-pelt, aztán felvette a teás-sajkját, összekocintotta az öregével és örök barátkozása jeléül felkiáltott:

— Isten éltesse, apám! Öreg vén csont! Egy komám!

A szomszédos szoba ajtaja kinyílt, a százados az öreghez lépett és katonásan összecapta a sarkait:

— Ezredes ur, jelentem alásan: a lágytojás találva van!

Az öreg lassan felemelkedett, elővette a cigarettá-tárcáját, egy csomó aranyosvégű cigarettát nyomott a bámuldozó János markába:

— A dráma nagyon jó volt, — mondta elégedetten és megveregette János vállát. — Derék gyerek vagy, fiam!

Azzal katonás léptekkel bement a tisztek szobájába. János szemei kerekre nyíltak. Elvörösödött, aztán elsápadt, majd lassan kidöcögött a szobából, hátul az ud-varban leült egy gerendára, az aranyos cigarettákat so-káig forgatva a kezében. Mikor elmesélte nekem az ese-tet a kedélyes ezredessel, megesküdött az Istenre, hogy máskor vigyázni fog s majd jobban megvédogatja azokat az embereket, akikkel komázni akar.

NYÁRY ANDOR.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmivélségi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. em. 207.) közlése szerint a következők

keresnek munkát:

I. Csopatok:

Takács György 400—500 munkással nyári 6—8 havi summás munkára, Demjén, Fő-utca 57., Heves vm. — **Bencze Lajos** 40—50 társával tavaszi és nyári munkára, Kíssziget, u. p. Csömödér, Zala vm. — **Viczián Mihály** 100—150 munkással tavaszi kapálásra két óra, vagy egész nyárra 6—8 óra, gabona vagy középszn napibérré, Békéscsaba, III., Berényi-ut 24. — **Pap Pál** kubikkal földmunkára, Mindszent, Horváth Gyula-u. 213. — **Fata Ignác** 150—200 munkással hónaposnak, 100—150 párral aratónak, bér I. o. máj.—június 4 50 P, aug.—október 4 50 P, II. o. máj.—június 4 45 P, aug.—október 4 45 P, aratás és cséplésért 10%, mindig ételmezés mellett, Dobri, u. p. Kerkaszentmiklós, Zala vm. — **Lengyel István** 100—150 munkással tavaszi és nyári munkára summásnak és aratásra, Tápiószecső, Széchenyi-u. 759. sz. — **Molnár Mihály** 100—120 munkással 6—8 óra és aratásra részért, vagy cukorrépa művelést is részért, Bogács, Borsód vm. — **Pongrácz József** 100—150 munkással, havi bér: I. o. 60 P, szalonna, 5 kg. hus, 5 kg. kenyérliszt 15, főző 5, burgonya 15, bab 5 kg. II. o. 40 P, szalonna 4 kg., hus 4, kenyérliszt 15, főző 5, burgonya 15, bab 5 kg. I. o. só 2 kg., ecet 2 lit., zsir 0,5, fűszerpénz 50 f. II. o. só 1 kg., ecet 1 lit., zsir 0,5 kg., fűszerpénz 50 f. Tüzelő, világítás, lakás és szállítás, Mezőkövesd, III. 759. sz. — **Koós László** 100 munkással minden gazdasági munkára, bér megegyezés szerint, Rábahídvég, Vas vm. — **Szójka György** több csapatall nyári vagy tavaszi munkára, Békéscsaba, Szilágyi Dezső-u. 22. — **Nagy Ferenc** 80—100 munkással summára, Erdőkövesd, u. p. Pétervársára, Heves m. — **Huttmann József** 100 munkással szőlőbe, aratásra, 6—8 havi summára, I. o. havi 185 kg. buza, 15 P, II. o. havi 140 kg. buza, 12 P és ételmezés, Kislakos, u. p. Szécsisziget, Zala vm. — **Drávecz Pál** 60—120 munkással hat havi summára, havi bér 40—50 P, ételmezés mellett, Aratásra 40—60 párral 12-ért vagy 60 kg. buza holdankint és ételmezés, Lovászi, u. p. Kerkaszentmiklós, Zala vm. — **Kiss András** 30—50 férfivel téli hónaposnak 4 150 kg. buza, 10 P és ételmezés. 300 nyári hónapossal, I. o. havi 200 kg. buza és 18 P, II. o. havi 165 kg. buza és 8 P, 50 párral aratni 11-ért a tiszta szemből, cséplést 4%-ért, Tavaszi kapálást 2 óra 4 150 kg. buza és 10 P, ölfá vágás 150 és 100 fill. pr. méter. Valamennyi ételmezés mellett, Póla, u. p. Becsehely, Zala vm.

Egyesek:

Turzó András, 33 éves, családos, hónapos munkára, Kíspeszt, Nagy Sándor-u. 166. — **Tapolcsányi Károly**, 26 éves, özv. anyjával, kocsisnak, évre, uradalomba, Bp.-Sashalom, áll. telep, XV. sz. bar., I. a. — **Városi Antal**, kertész, Rákossiget, XIII. utca 10. — **Hegedűs Pál**, nőtlen, kétéves vincerell- és pinceszteri iskolát végzett, gyümölcsész, Heves. — **László Sándor**, családos, hajtókocsis vagy csősznek, hosszú bizonyítványokkal, Hard-pusztá, u. p. Németkér, Fejér vm. — **Zsuhár Jenő és Dezső**, tehenes vagy kanásznak évre, Tapolea, götztéglagyár. — **Cseke Ferenc**, 58 éves, gazdasági munkára, Budapest, VIII., Lujza-u. 16., III. em. 26. — **Egető Lajos**, 38 éves, családos, földm. isk. végzett gazda-magtáros, tehenészgazdának, nyolc és hároméves szolgálati bizonyítványa van, Göd-pusztá, pósta helyben. — **Oláh Ferenc**, 30 éves, nőtlen, hőmérvővársárhelyi földmiv. iskolát végzett, sajátján gazdálkodott, ispán, béresgazda vagy felv. cselédnek, Budapest, VI., Csengery-u. 6., I. em. 9. (vagy VIII., Szerdahelyi-u. 17.). — **Páré István**, 44 éves, családos, baromfi-tenyésztés, kertész-vincerell vagy előmunkásnak 20 éves kertészi gyakorlattal, kert-, szőlő-gyümölcsösbe vagy falkolába két munkaképes családtaggal, Szeged, Kistemplom-tanya, Árpád-központ, Bohn-telep. — **Balogh Lajos**, kocsisnak, Miskolc, m. kir. gazd. felügyelőség. — **Dankó János**, gépésznek, gépészkovácsnak, Miskolc, Tetemvár, Felső-sor 165. — **Szabó Lajos**, 36 éves, családos, gyak. vincerell, 4—5 hold szőlő megmunkálásához, 8 évig egy helyben dolgozott, Csömör. — **Burghardt József**, 38 éves, nős, kocsisnak ígás vagy parádés, Veresegyháza. — **Varga Gábor**, géplakatos, traktor, lokomobívezető, szerelő, két évig Dreher-uradalomban gépész volt, Martonvásár, Vasut-u. 232. — **Boros Imre**, 26 éves, nőtlen, kocsisnak, Budapest, VIII., Mátyás-tér 7., földszint 12. — **Kovács Ignác**, 19 éves, nőtlen, kocsisnak, Budapest, I., Fejérvári-ut 16., földszint. — **Danisovszky Gábor**, 24

éves, nőtlen, géplakatos, soffőr, motorszerelő, gazdasági gépész, Budapest, VII., Egressy-ut 18., I/19. — **Zemle János**, 44 éves, nős, kocsisnak (esetleg 2—3 tehén mellé), Pestújhely, Zombor-u. 72., ajtó 1. — **Kovács Sándor**, 42 éves, családos 100%-os rokkant, éjjeli vadőrnek, küldőnc szolgálatra, Rábakecöl, Komlóskert, u. p. Beled, Sopron vm. — **Both Vince**, 55 éves, családos, egri vincerelliskolát végzett vincerell, méhész, gyümölcsész, konyhakertész, esetleg magtárosnak, 20 évi gyakorlattal, Szentendre, Janicsár-u. 1. — **Marcusányi Kálmán**, 32 éves, nőtlen, gyakornok, segédítésznek, volt számtartó vagy gazd. munkafelügyelőnek, irodába gépiró-levelezőnek, négyévi gazd. gyakorlattal, volt s. tisztszámtartó gimnáziumi érettségivel, Budapest, VI., Aréna-ut 150., III/39. — **Horváth János**, 46 éves, családos, tehenes gazdának vagy magtárosnak, Nagybecsérd, Baranya vm. — **Ocskó Mihály**, 48 éves, családos, gazd. ispán, gazd. kulcsár, személyautó-soffőr 12 évi gyakorlattal, előbb hét évig esendő. Kunszentmiklós, Eresztőhát-tanya. — **Iffy Bakucz Sándor**, 33 éves, nős, vadőr, esetleg fejős vagy munkafelügyelő, Békés, IV., Prágai-ut 21. — **Kahane József**, 24 éves nőtlen székesfehérvári kertésziskolát végzett kertész, méhész öt évi gyakorlattal, gyümölcsös rendezőhatálat eseténként vállalja, Budapest, X., Százados-ut 51., ajtó 135.

Munkást keresnek

a következő uradalmak, gazdaságok és birtokok.

I. Csopatot:

Dr. Hoffmann Ede gazdasága (Nagynémetegyháza, u. p. Bieske, Fejér vm.), 45 pár summást tavaszra, megegyezés szerint. — **Idamajori gazdaság** (Baracs, u. p. Dunaföldvár, Fejér vm.), 20 I. és 30 II. oszt. munkást kapálásra, tavaszi két óra, 20 I. o. és 10 II. o. munkást egész nyárra hat óra.

2. Egyeseket:

Wittmann Lajosné szőlőbirtokos (Győr, Árpád-utca 51.), egy vincerell és egy nagy családú gazdasági cselédet, ki két fiával szolgálja évi konvenció mellett. — **Winter Béla** (Dunaharaszti, Fő-utca 6.) keres Tápióbecskén lévő 8 holdas szőlő és gyümölcsös telepére nyugdíjast szőlőkezelőnek csekély fizetés és lakás ellenében. Jelentkezés csak levélleg. — **Csillag Vince** (Nyárs-apát, Pest vm.) egy nős, kis családú vincerell 10 holdra, aki már kezelt szőlőt. — **Balatonai Farkas László** (Felsőbabad (u. p. Ócsa, Pestmegye) egy fiatal (kiszolgált altiszt) munkafelügyelőt. — **Szenző Ernő uradalma** (Leányvár, Esztergom vm.) kettő család feles dohánykertészt, dohánybeadás előtt le szerződve, egy fejóst és egy kocsiszt egy családhoz, apa fiával, január 1-re. — **Dunamenti Kertgazdasági Rt.** (Tököl, Herminamajor, Pest vm.) egy első fejóst, ki tejjgazdasági szakiskolát végzett. — **Sárkány József** (Kunszentmiklós, Bábony-tanya, Pest vm.) két családban négy cselédet, kocsiszt, bérest, fejóst és mindenest két lakásba, egyenkint 18 q rozs és buza, 20 kg. szalonna vagy napi 1 liter tej, 40 P, kertiföld, tüzelő, sertés- és baromfitartás és 1200 öf tengeriföld. — **Kajos Zsigmond** (Vác-pusztá, Pest vm.) egy fejni tudó mindenest keres, évi bére 40 P, 16 q gabona, 24 kg. szalonna, 20 kg. só, 1 liter tej naponta, 1600 öf föld, tüzelő és lakás. — **Braun-bérgazdaság** (Bieske, Fejér vm.) egy bognármestert saját szerszámokkal. — **Özv. Molnár Józsefné** (Hort, Heves vm.) egy parádés kocsiszt konvenció és ruhajárandóságra és egy gépészkövácst. — **Lendvay József** (Kunszentmiklós, Síp-u. 94., Pest vm.) egy főkertészt konyhakertbe, csekélyebb fix és nagyobb százalékos részesedésre. — **Özv. Perczel Béláné** (Bonyhád, Tolna vm.) egy kis családú kertészt, ki maga is dolgozik. Bére egy évre: 8 q buza, 8 q rozs, 2 q árpa, 2000 öf föld, napi 2 liter tej, 20 kg. só. Hetenkint a nyersbevétel 10 százaléka, 2 szobás lakás, fűtés, világítás, kert termény, sertés- és csibetartás, költőzködési költség. — **Vitkay Imre** nyug. alezredes (Balatonfőkajár, Veszprém vm.) egy vidéki mindenest, 45—60 éves magános, róm. kath., kerti és szőlőmunkához, ki fejni és lovat hajtani, ápolni tud. Bér nyári hat óra 40 P, téli 6 óra 30 P és teljes ellátás. — **Stern Lajos** (Budapest, IX., Remete-u. 32, III. 23.) egy tehenes fejóst, tejeladást és elszámolóház, havi 80—95 P bérért, lakás és ellátás nélkül.

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek azoknak még 30 holdas felell birtokra folyósítatunk 7 és 161 százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III., helyi nagykamtu tartozásokat illetéktelenesen bekonvertálunk. — Helyszini becsles nem kell. Ingyen felvilágosítást nyújt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körut 2.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

a látomás

(Beküldte Martin Antal Budakeszről.)

2. Szórejtvény.

T E J

(Beküldte Lucza Jenő
Magyarszentivánról.)

3. Szórejtvény.

ár — am

(Beküldte Boa József
Lendvaujfaturól.)

4. Szórejtvény.

sertés lakoma

(Beküldte Gálfi Antal Szentesről.)

5. Pontrejtvény.

M . r . ó . a . a . á . l . b . r . i . e . ő .

(Beküldte Kiszner Mihály Kistelekről.)

6. Szórejtvény.

Zu vén vén (— g)
vén vén
vén vén

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiből.)

7. Szórejtvény.

tulipán nem fogoly képző
(r=1)

(Beküldte Bodnár Imre Dögéről.)

8. Szórejtvény.

S (—e)
feleltünk van S

(Beküldte Neznik Etelka Sajódbonyból.)

9. Szórejtvény.

reggeli, ebéd, uzsonna, VACSORA

(Beküldte ifj. Fülöp József Süttörből.)

10. Pontrejtvény.

B . r . o . a . i . z . z . r . n . s . t . k . z .
a . a . á . s . e . e . s . t . k

(Beküldte Hatos Lajos Györszentmártonból.)

11. Szórejtvény.

B zúz ő
(é=e)

(Beküldte Kovács Lukács Kisújszállásról.)

12. Szórejtvény.

tengeri férfinév

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

13. Szórejtvény.

tő E D ész K É S vízi madár ° °
(s=k) ° °

(Beküldte Hosszú Béla és Imre Fertőszéplakról.)

14. Pontrejtvény.

k . r . i . . . e . n . h . z . é . i . k . t . l . l . m

(Beküldte Sedon Pirooska Jászózsárról.)

15. Pótlórejtvény.

— or — úd — r — ár — ak
— zer — ád — ap — röm — ep

A rejtvény a beküldő nevét foglalja magában. A beküldő neve helyett ezt az aláírást kérte:

Boldog újévet kívánok a „Vasárnap” olvasóinak!

16. Szórejtvény.

T (—é)
B szalma
(é=á)

(Beküldte Kanyó Dániel Hermánszögből.)

17. Szórejtvény.

s husz fillér ga Alföld
(n=zs)

(Beküldte Pleskonicus Teruska Csanádapácáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 5-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

Az 51. és 52-ik kettős számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: A türelem rózsát terem. 2. Szórejtvény: Tékozló. 3. Szórejtvény: Tanulatlan. 4. Tréfás pontrejtvény: Kár a kanpagnak a rák. (Visszafelé olvasva ugyanaz!) 5. Szórejtvény: Judáspénz. 6. Szórejtvény: Lakodalom. 7. Szórejtvény: Egyensúly. 8. Szórejtvény: Százszorszép. 9. Verses pontrejtvény: Higyj, de vigyázz, hogy kinek. Reméj, de vigyázz, hogy mit. Szeress, de vigyázz, hogy — kit. 10. Számrejtvény: 7 gyermek, négy fiu és három leány. 11. Szórejtvény: Korszak. 12. Pontrejtvény: A Meesek alján kék nefelejts virágzik. 13. Szórejtvény: Esőt, sok esőt! 14. Szórejtvény: Ki a legény a csárdában? 15. Szórejtvény: Füllentés. 16. Szórejtvény: Magyarország helye a nap alatt. 17. Névrejtvény: Kiskörös (hibás!). 18. Szórejtvény: Egyetemleges.

A múlt évi 51. és 52. kettős számban megjelent rejtvényeket helyesen megfejtették: Böröcz József, Kopócs István, László Lajos, Tamás Simon, Nemzeti Olvasókör, Szily Mariska, ifj. Nyerges Mihály, Tóth Benedek István, Kovács József, Vincze László, Buzás Antal, Lakatos Géza, Szita Teruska, ifj. Szarvas Mihály, Cseh István, Skinta J. Ferenc, ifj. Kozma Sándor, Barbarics István, ifj. Papp Dániel, Kovács Lukács, Bodnár Imre, Kirschner Jolán, ifj. Szántó István, Kovács István, Lakatos Géza, Vass Sándor.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Szarvas Mihály (Jánoshalma), Buzás Antal (Cserkut), Lakatos Géza (Kovácsszénája), Nemzeti Olvasókör (Karcag), Cseh István (Hernádnémeti), Bodnár Imre (Döge), Kopócs István (Sur), ifj. Papp Dániel (Tetűten), Szita Teruska (Nagykőkönyes) és László Lajos (Decs).

Az 1. számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Most jelent meg!

A rheumás

bajok házi kezelése

Irta: Dr. Engländer Árpád

Rheumás betegeknek nélkülözhetetlen.

Kapható a Vasárnap kiadóhivatalánál. Budapest, VIII., József-körút 5. Ára: a pénz előzetes beküldése ellenében P 240, utánvétellel P 3.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(23. közlemény.)

A batyujából elővett egy szép, piros selyemkendőt s a lány elé tartotta:

— Nézzed csak!

Vica rácsodálkozott a kendőre:

— Jaj, de szép piros!

Móric leintette:

— Pszt te! Ne lármázz!

Az istálló felé figyelt és úgy beszélt:

— Csendesebben.

Mert a lány nem értette, hogy mért kell csendesebben viselkednie, megmagyarázta neki:

— Nem szeretném, ha idő előtt megtudnák, hogy már megvan a menyecskekendő.

Vica gyorsan lélekzett:

— Nekem adja?

Móric mosolygott:

— Már a tied is!

És körülhizelegte a lányt:

— Olyan menyecske leszel vele, mint a cukrosbaba!

Büszkén felemelte a fejét:

— A Móric bácsi tudja, milyen kendő illik az új menyecskék arcához!

Vica alig birt magával:

— Jaj, de örülsz neki! — mondta boldogan.

Móric komolyan beszélt:

— Hát ennek örülhetsz is!

S a leány felé fordult:

— Tudod-e, hol csinálták ezt a kendőt?

És nagy bőbeszédűséggel megmondta:

— Szévrében, Franciaországban, ahol azokat a híres porcellánokat gyártják.

Vica nagyon meghatódott:

— Ezt is a porcellángyárban csinálták? — kérdezte nyugtalanul, mert nagyon szerette volna, ha az öreg azt felelte volna, hogy ott.

Móric nem is oszlatta el a kedvét:

— Ott bizony, — felelte törhetetlen hittel. — De ott is csak ezt az egyet csinálták.

Hallatlan nagyot lódított.

— Egyenesen neked rendeztem. A te számodra.

Vica mélyet sóhajtott:

— Istenem!

Móric egyik pillanatban a konyha felé, a másik pillanatban pedig az istálló felé figyelt s halk hangon beszélt:

— Hát csak tedd el szépen. Aztán, ha a Ferkó majd idejön, mutasd meg neki. De csak akkor, ha én már nem leszek itt.

Ránézett a leányra.

— Megértetted?

Vica nagy lélekzetet vett:

— Tudom, megőrül neki!

Móric bölintott:

— Gondolom én is! — felelte tompán. — De azt ne mondd meg neki, hogy én tölem kaptad.

Vica eltette a kendőt a keblébe.

— Világért sem! — felelte bizalmasan.

Az öreg megnyugodott.

— Rendben van.

Hirtelen gondolt egyet.

— Hanem te, Vica! — nézett a leányra.

Vica a kérdező felé fordult:

— Tessék, Móric bácsi?

Móric csendes hangon beszélt:

— Csak azt akarom még...

Pillanatra megállt a szóval, aztán tovább folytatta:

— Ha, izé, valaki azt találná mondani, hogy a piros kendő már nem divat, hát az nem ért hozzá.

Mindennél jobban megmagyarázta, hogy miért:

— A csizó is azt mondja: babos kendőt ne tegyél a fejedre, mert az szerencsétlenséget hoz.

Vica nagyot nézett:

— Babos kendőt? — kérdezte csodálkozva, aztán elnevette magát. — Ki látott már olyan bolondot?

Móric megnyugodva bölintott:

— Én is azt mondom!

Még tovább is beszélgettek volna, de egy pöttön gyerek lélekszakadva berohant a kapun s amint Móricot megpillantotta, izgatottan beszélt:

— Móric bácsi! Most hallottuk, hogy itt van a faluban.

És rimánkodni kezdett:

— Jaj, jöjjön hamar! Édesanyám, meg a tehenünk nagyon beteg.

Móric pipára gyujtott:

— Mi bajuk?

A gyerek sebesen beszélt:

— Édesanyámnak a hasa fáj, a tehen meg kehül.

Az este aztán édesanyám tévedésből elcserélte az orvosságot. Amit az állatorvos a tehennek adott a kehülés ellen, azt édesanyám vette be. Amit meg édesanyám kapott a hasfájás ellen, azt meg a tehen ette meg. Azóta megfordult a nyavalya. Most édesanyám kehül, a tehennek meg a hasa fáj.

— No lám, — csóválta meg a fejét Móric. — Most nekem kell rendbehoznom, amit a doktor elrontott.

Intett a fejével a gyerek felé:

— Megyek mondjárt!

A gyerek még egy pillantást vetett az öregre:

— De siessen ám, mert édesanyám is, meg a tehen is nagyon bögnek.

Azzal elszaladt a házuk felé.

Móric megsimogatta a leány haját:

— Hát csak gyönyörködj a kendőbe. Addig meg-nézem a betegeket s nemsokára visszajövök.

Ő maga is elment a gyerek után.

7.

Ferkó az istállóban volt. Nagyon szomorú nótát énekelt:

Megkötöm lovamat szomorú fűzfához,

Lehajtom fejemet két első lábához.

Lehajtom fejemet a babám ölébe.

Hullajtom könnyeim rózsás kötényébe.

A „RÁDIÓS GAZDASÁGI ELŐADÁSOK“

1929. évi I. félévének A. és B. sorozata
csinos kivitellű kötésben

darabonként 2 pengős árban kapható a „Vasárnap“
kiadóhivatalánál.

Vica hallgatta, aztán lábujjhegyen az ajtóhoz ment s mikor a legény bevégezte a nótát, megszólalt:

— De nagyon jó kedved van, haj!

Ferkó előjött az istállóból s meleg szemével ránézett a lányra:

— Jó ám, mert eszembe jutott, hogy nem vagy itt mellettem. A kismadár is keresi párját, ha elszáll mellőle.

Vicának tetszett a dolog, rákacsintott:

— Annyira szeretsz?

Ferkó szive tele volt szerelemmel, nem is tagadta:

— Hogy szeretlek-e? ... Mint a virág a napot. Mint a méhecske a virágot! ... Hát te engem?

Vica megperdült a sarkán és dévajkódva mondta:

— Egy cseppet se!

Ferkó mosolygott:

— Beszélhetsz! — mondta jelentősen. — A szemed is elárulja, hogy szeretsz.

Hirtelen beszédes lett:

— Igaz ám! Az előbb beszéltem Göloncsér bácsival, a násznagyommal. Azt mondta, hogy a vőfényekkel, meg a koszoruslányokkal idejön. Édesanyáddal meg akarja beszélni, hogy a menet hogyan lesz az esküvőre.

Vica a távolba nézett.

— Azt szeretném, ha mindenki a mi lakodalmunkról beszélne.

Ferkó levegőt szítt:

— Arról is beszél! — mondta büszkén.

Vica édesen mosolygott:

— Szép leszek!

Ferkó lépett egyet:

— Én se leszek utolsó legény!

Vica elmerengett:

— Fejemről a földig ér a hófehér fátyol!

— Énnékem meg pántlika lesz a kalapom mellett!

— Sok! — mondta Vica.

— Aztán lobog! — beszélt Ferkó.

Vica boldogan sóhajtott:

— Nagyon szépek leszünk!

Ferkó majd elolvadt:

— Gyönyörűek! — mondta áradozva.

Vica szeme fellobbant és tüzesen beszélt:

— Hátha éjfélkor bekötjük a fejedet!

Ferkó szivéből édesen csuszott a szó:

— Babos kendővel!

Vica rámeredt, mintha nem jól értette volna:

— Mivel? — kérdezte halkan.

Ferkó szivéből ismét édesen csuszott a szó:

— Kékselyem babos kendővel!

A leány szeméből ellobbant a tűz:

— Kékkel? — kérdezte tompán.

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

Az új asszony.

— Ugy látszik, nem izlik a főztöm, pedig mennyi szeretettel és örömmel főztem!

— Inkább főztél volna több vajja!

Borbélynál.

— A multkor is ön borotvált?

— Igen.

— No, akkor előbb altasson el.

— Milyen szép haja van az Ilusnak.

— Az apjának köszönheti.

— Hiszen az egészen kopasz.

— De ... fodrász.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiből.)

Tilos a dohányzás.

Egy utas a villamoson rendületlenül dohányzik, hiába figyelmeztetik a mellette levők. Ráripakodik a kalauz:

— Hé, nem látja, hogy ki van írva: *tilos a dohányzás*.

— Mondja, kalauz ur, miért nem iszik maga egy üveg keserű vizet? — Kérli erre a dohányos utas.

— Miért igyak én egy üveg keserű vizet?

— Mert itt az is ki van írva — hangzik a válasz.

(Beküldte Martin Antal Budakeszről.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január hó 12-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Cegléd, Jászdózsza, Kistélek. — Lóvásár: Debrecen. — Kirakodóvásár: Hódmezővásárhely, Debrecen.

Január hó 13-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Ape, Bodaik (sertésvásár bizonytalan), Dombrád, Eger, Egyek, Győr, Jászládány, Kerta (sertésvásár bizonytalan), Ócsa, Rétcság, Szany, Verpelét, Veszprém. — Marha- és kirakodóvásár: Nagykapornak. — Kirakodóvásár: Ózd, Debrecen. — Állatvásár: Dévaványa, Saigótarján.

Január hó 14-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gáva. — Kirakodóvásár: Dévaványa, Eger, Saigótarján, Debrecen.

Január hó 15-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Mány. — Állatvásár: Székesfehérvár.

Január hó 16-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Szabadszentkirály, Szerencs.

Január hó 17-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Csenger.

Január hó 18-án, szombaton.

Lóvásár: Gyula. — Sertésvásár: Kiskunfélegyháza.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1930. január hó 7-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.40—23.80, 78-as 23.70—24.00, 79-es 24.00—24.45, 80-as 24.30—24.60, felsőtiszai 77-es 23.05—23.30, 78-as 23.25—23.50, 79-es 23.55—23.75, 80-as 23.60—23.80, fejméregyi 77-es 21.95—22.20, 78-as 22.20—22.40, 79-es 22.45—22.65, 80-as 22.55—22.75, dunántúli 77-es 21.90—22.15, 78-as 22.15—22.35, 79-es 22.40—22.60, 80-as 22.50—22.70, pestvidéki és bácskai 77-es 22.05—22.30, 78-as 22.30—22.50, 79-es 22.55—22.75, 80-as 22.65—22.85. — Rozs pestvidéki 14.20—14.40, más 14.20—14.40, sörárpa 19.50—21.50, egyéb 17.50—19.50, takarmányárpa 15.30—15.75, elsőrendű 15.80—16.50, köles 12.00—13.00, zab elsőrendű 14.00—15.00, közép 13.25—13.65, tengeri tiszai 12.70—13.00, dunántúli 12.65—12.85, repce 52.00—53.00, korpá 9.75—9.90 pengő métermázsánként.

Buza márciusra 23.14—23.15, májusra 24.13—24.14, októberre 23.45—23.46. Rozs márciusra 15.40—15.41, októberre 16.70—16.71. Tengeri májusra 15.02—15.03. Transzító tengeri májusra 15.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 44—52, duplanullás finom tészta 40—42, nullás 40—42, kettes főzöliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—34 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiaze. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Lucernamag: Az ünnepek miatt a forgalom csen- des volt, ára nem változott. Löheremagnál majd ugyanez a helyzet, külföldre való eladások csak elvétve fordultak elő. Baltacim: A kí- nálat a termelők részéről némileg javult, irányzata szilárd. Takarmányrépamag: Ugy termelők, mint viszonteladók részéről éle- nek érdeklődés mutatkozik. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesü- letének hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersárúért. Budapest: Löhere 72—78, lucerna 130—155, fehérhere 130—160, nyulszakupa 55—65, baltacim 52—56, Viktória borsó 22—26, Express borsó 20—24, tavaszi búkköny 25—28, lenmag 45—50, kendermag 32—34, napra- forgó, fehér 24—27, napraforgó, vegyes 23.50—24.25, mák 120—125, vörös köles 12—13, fehér köles 20—23, vegyes köles 11.50—12.50, muharmag 20—22, fehér csillagfürt 13—14, mustár, fehér 44—48 pengő.

Abraktakarmánypiaze. Árpakorpa 12, buzakonkoly 10.25, buza- korpa 10, buzatakarmanyliszt 13.25—13.50, ércok ab állomás 7—7.50, konkolydara 10.50—10.75, lenmagpogácsa 31, napraforgópogácsa 20—20.25, répaszelet, szárított 12.50—12.75, rozskonkoly 10.25, rozskorpa 10, rozstakarmanyliszt 13, szójababpogácsaliszt kis mennyiségben 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak: Nyári rózsaburgonya 8.50—9.50, őszí rózsaburgonya 6—7, Ella burgonya 5—6, fehér burgonya 4.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 8—10, réti széna, más- sodrendű 6 6.50—7, harmadrendű, csomagolásra 3.60—6, széna- és zabtakarmánykeverék 7.50, muharszéna 9.25—11, lucernaszéna 11—13, lucerna- és szénakeverék 11, zabosbúkkönyszéna 8—8.50, alomszalma, elsőrendű 4.30, alomszalma, másodrendű 3.50—3.80, zsupszalma 7 pengő métermázsánként.

Szurómarhavasár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.90—1.98, kivételesen 2, másodrendű 1.60—1.85 P kg-ként életsúlyban.

Tenyészmárhák és jármősökrök. Elsőrendű belföldi jármősökör (tarka) 0.94—0.96, elsőrendű belföldi jármősökör (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, fiatal friss fejőstehen 1.30—1.40 P kg-ként életsúlyban.

Juhvásár. Kiverő és anyajuh 0.40 pengő kilogrammonként éle- sulyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak, csikó 65—100, ígás kocsló (nehéz nyugati fajta) 290—575, ígás kocsló (könnyű, nyugati fajta) 220—350, alrendelt minőségű lovak 60—250, vágólovak 27—260 P darabonként.

Vágómarhavasár. Legjobb minőségű ökor 102—110, közepes 74—100, gyengébb 56—72, legjobb minőségű bika 104—116, közepes 92—102, gyengébb 80—90, legjobb minőségű tehén 94—106, közepes 62—92, gyengébb 46—60, bivaly 46—54, növendékmárha 61—90, kiesen- toznivaló márha 30—46 fillér kilogrammonként életsúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 126—132, közepes 132—140, nehéz 142—148 fillér kilogrammonként életsúlyban.

Gyapjú. A gyapjúpiacon a forgalom ugyszölyván teljesen szünetelt. **Nyersbőr.** Marhabőr, magyar 1.20—1.25, marhabőr, tarka 1.30—1.35, borjubőr, hosszú lábbal 2.35—2.40, juhbőr 1—1.05 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastag hátszín, felső, fehérpecsenye, gombólyú felső 200—320, fartó, hátszín, esontos oldalas, tarja, szegye 140—320, gulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 400—500, sütnivaló 200—400, pórköltnek való 120—160 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—220, gerinc, lapocka 140—180, pórköltnek való 120—160 fillér kilo- grammként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 220—260, friss oldalas 200—240, kocsonyának való 80—140, vese felvelő 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—380, olvasztani való szalonna 170—190, sózott kenyérszalonna 180—240, füstölt 220—260, hárj 190—210, zsíros tepertő 180—240, helybeli sertésszár 180—210 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 150—350, káppan 300—600, ruca 400—800, lud 700—1600, pulyka 400—1000 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 220—280, csirke 260—320, káppan 220—260, hizott ruca 220—280, sovány 180—200, lud, hizott 220—280, pulyka, hizott 220—260, ludmáj 400—1000, ludzsír és hárj 260—440, ludaprólek 150—200 fillér kilo- grammként.

monként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—18, főzőtojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrbén darabonként 300—600, szarvas- comb 260, szarvas lapocka 260 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Hareca 400—600, csuka 180—300, ponty 200—300, kárász 140—200, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőzött 16—20, joghurt 170, aludtej 100, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—480, 10 dkg-os csomagolásban 500—640, főzővaj 360—440, szedeti vidéki vaj 340—400, juhsajt 280—360, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—90, juhturó 300—360, keverturó 200—320, hazai ementáli sajt 640—720, hazai grói sajt 480—560, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Szárzafűzék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 80—120, hántolt egész borsó 100—120, feles 80—100, fehér, aprószemű hab 56—80, nagyszemű 80—120, színes 50—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 18—28, sárga- répa csomója 10—22, petrezselyem kilogrammja 16—30, szarj zöld- jél darabja 6—16, zeller kilogrammja 12—30, kalarábé zöldjével dar- abja 4—10, őszifajta kalarábé kilogrammja 16—20, kevert zöldség 18—25, karfól 50—120, makói vöröshagyma 8—14, közönséges vöröshagyma 6—10, fokhagyma kilogrammja 100—180, cékla 14—24, hazai fejeskáposzta 8—16, keltkáposzta 12—24, vöröskáposzta 18—40, savanyított káposzta 25—32, fejessaláta, hazai 10—20, rózsaburgonya 10—14, közönséges 7—10, kifli 16—20, Ella 8—12, tömör csiperke- gomba 240—400, szárított gomba 1600—2000, fekete retek darabja 14—26, hónapos retek csomója 100—140, vízszögorka 60—70, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, füstötök 24—30, gyallut 40—60, süttötök 12—24, sóska 140—200, tisztított paraj 100—140, gyökéres 80—100, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 60—140, közönséges 30—70, aszalt alma 35—40, nemes falkörte 60—120, közönséges 50—70, hazai aszaltalma 70—120, szilva 140—160, gyümölcsiz 160—320, csipkelt 80—100, naspolya 60—100, közönséges szőlő 80—100, téli eltett szőlő 100—180, keménybőju dió 100—160, dióbél 480—600, héjazott mogyoró 420—450, héjazott mandula 600—800 fillér kilo- grammként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes- paprika 600—760, féledés, gulyás 480—600, rózsapaprika 400—500, erős 300—400, kereskedelmi 180—280, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi színszappan 152—160, közön- séges háziszappan 124—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak: *Szeged:* Édes nemespaprika kg-ként 2.40—2.70, féledés paprika kg-ként 1.40—1.90, rózsapaprika kg-ként 0.90—1.30, másodrendű paprika kg-ként 0.60—0.90, harmadrendű paprika kg-ként 0.30—0.50 P. *Kalocsa:* Édes nemespaprika kg-ként 2.10—2.20, rózsapaprika kg-ként 1.10—1.30, másodrendű paprika kg-ként 0.80—1, harmadrendű paprika kg-ként 0.40—0.50, csöves- paprika 0.90 pengő.

Borpiac. Zöldfehérborok ára: 11 Malligand-foké 26—30, 12 Malligand-foké 32—36, magasabb fokú áru ára 40—50 pengő hektolite- renként. Kistermelői kadarkarúért 1.70—2.40 pengőt fizetnek Malli- gand- és hektoliterfokoinként.

Szész és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő R.-T. megtar- tott végrehajtóbizottsági ülésében a szeszáraknak változatlan jegyzé- sét határozta el.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1930. évi január hó 7-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget je- lent, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárol-unk. *Egy pengőnél többet kerül egy darab:* Angol font 27.75 (27.90), dollár 5.68 (5.70), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbet kerül egy darab:* Cseh korona 16.82 (16.92), szerb dinár 9.98 (10.06), francia frank 22.45 (22.75), lengyel zloty 63.95 (64.25), román leu 3.37 (3.41), olasz lira 29.65 (29.95), osztrák schilling 80.10 (80.50) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Husz koronás 23 (23.30); ezüst egy ko- ronás 0.34 (0.35); régi ezüst forintos 0.94 (1); ezüst öt koronás 1.86 (1.90) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „RATINOL”

svábbogarat, cső-
tányt, rusznót, han-
gyát, „Russin” irt
gyát, emberen és Més
állatra, gyökere veszté-
telen! Naplárban szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 36.

SAZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32 I. em. I.
(Rókussal szemben).

Rendelés egész nap.

vér- és nem-
beteg részére.
Ezüst salvarsan-
oltás.

Szeretné-e már
egy új előfizetőt
a „Vasárnap”-nak?